

The Berar General Education Society's
SITABAI ARTS, COMMERCE & SCIENCE COLLEGE

Akola (MS) 444 001, Phone : 0724-2415148

Email : sitabaiartscollegeakola@gmail.com, sam201@sgbau.ac.in

(Affiliated to : Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati)

NAAC Accredited "A" Grade

Principal : **Dr. R. D. Sikchi**, M.Com, Ph.D.

ARTS

11th

12th

B.A.

M.A.

COMMERCE

11th

12th

B.Com

SCIENCE

11th

12th

B.Sc.

M.A. (Yogshasra)

L.No.

Date :

This is to declare that the document attached herewith are verified and placed before the college screening committee of IQAC which are found to be correct. Here are scanned copies activities from various department to show **Mechanism of internal/ external assessment is transparent and the grievance redressal system is time-bound and efficient**

Principal
Sitabai Arts, Commerce & Science College
AKOLA

Sitabai Arts, Commerece & Science College, Akola
Annual Examination 2017-2018- Summer-2018
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-II, B.A.II & III(Annual Pattarn)	Comm-Sem-II B.Com.II (Annual Pattarn)	Science-Sem-II B. Sci. II (Annual Pattarn)
1	16/04/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp. English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	17/04/2018	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Fin. Accounting Business Maths \$ Stastics	Compulsory-English
3	18/04/2018	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	PBM Money Financial System	Chemistry
4	19/04/2018	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	20/04/2018	11:00 to 2:00	Sociology	Business Economisc Corporate Accounting	Zoology
6	21/04/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-II, ITB	Microbiology
7	23/04/2018	11:00 to 2:00	Pol-Sci	Income Tax & Auditing Indian Financial System	Mathematics
8	24/04/2018	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	25/04/2018	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	26/04/2018	11:00 to 2:00	Home Economics		
11	27/04/2018		Environment Sci-only B.A.II	Environment Sci- only B.com.II	Environment Sci- only B.Sci.II

Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science
AKOLA

Sitabai Arts, Commerece & Science College, Akola
Annual Examination 2017-2018- Winter-2017
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-I	Comm-Sem-I	Science-Sem-I
1	23/11/2017	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp.English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	24/11/2017	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Principle of Economics	Compulsory-English
3	25/11/2017	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	PBO	Chemistry
4	27/11/2017	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	28/11/2017	11:00 to 2:00	Sociology	Advance Accounancy	Zoology
6	29/11/2017	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-I	Microbiology
7	30/11/2017	11:00 to 2:00	Pol-Sci		Mathematics
8	04/12/2017	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	05/12/2017	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	06/12/2017	11:00 to 2:00	Home Economics		

(Signature)
Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science
AKOLA

Sitabai Arts, Commerece & Science College, Akola
Annual Examination 2017-2018- Summer-2018
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-II, B.A.II & III(Annual Pattarn)	Comm-Sem-II B.Com.II (Annual Pattarn)	Science-Sem-II B. Sci. II (Annual Pattarn)
1	16/04/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrut/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrut/Urdu/Supp. English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	17/04/2018	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Fin. Accounting Business Maths \$ Stastics	Compulsory-English
3	18/04/2018	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	PBM Money Financial System	Chemistry
4	19/04/2018	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	20/04/2018	11:00 to 2:00	Sociology	Business Economisc Corporate Accounting	Zoology
6	21/04/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-II, ITB	Microbiology
7	23/04/2018	11:00 to 2:00	Pol-Sci	Income Tax & Auditing Indian Financial System	Mathematics
8	24/04/2018	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	25/04/2018	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	26/04/2018	11:00 to 2:00	Home Economics		
11	27/04/2018		Environment Sci-only B.A.II	Environment Sci- only B.com.II	Environment Sci- only B.Sci.II

Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science
AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2017-2018- Winter-2017
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-I	Comm-Sem-I	Science-Sem-I
1	23/11/2017	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp.English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	24/11/2017	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Principle of Economics	Compulsory-English
3	25/11/2017	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	PBO	Chemistry
4	27/11/2017	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	28/11/2017	11:00 to 2:00	Sociology	Advance Accounancy	Zoology
6	29/11/2017	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-I	Microbiology
7	30/11/2017	11:00 to 2:00	Pol-Sci		Mathematics
8	04/12/2017	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	05/12/2017	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	06/12/2017	11:00 to 2:00	Home Economics		

(Signature)
Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science
AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2018-2019- Winter-2018
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-I,III	Comm-Sem-I,III	Science- Sem-I,III
1	08/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp. English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	09/10/2018	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Principle of Economics Company Account	Compulsory-English
3	10/10/2018	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Advance Accountancy Business Mathematics	Chemistry
4	11/10/2018	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	12/10/2018	11:00 to 2:00	Sociology	PBO Auditing	Zoology
6	13/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-I Monetary System	Microbiology
7	15/10/2018	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF& OS-I IT & BDP-I	Mathematics
8	16/10/2018	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	17/10/2018	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	19/10/2018	11:00 to 2:00	Home Economics		

Principal,
 Sitabai Arts, Commerce & Science
 AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2018-2019- Summer-2019
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-II,IV B.A. III(Annual Pattern)	Comm-Sem-II,IV B.Com. III(Annual Pattern)	Sci-Sem-II,IV B.Sci.III(Annual Pattern)
1	25/03/2019	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp.English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	26/03/2019	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Business Economics Corporate Accounting Cost & Management A/C	Compulsory-English
3	27/03/2019	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Financial Accounting Business Statistics Business Environment	Chemistry
4	28/03/2019	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	29/03/2019	11:00 to 2:00	Sociology	PBM Income Tax E-Commerce	Zoology
6	30/03/2019	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-II IWWW	Microbiology
7	01/04/2019	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF & OS-II IT & BDP-II	Mathematics
8	02/04/2019	11:00 to 2:00	Economics	Indian Finance System BRFC	Physics
9	03/04/2019	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	04/04/2019	11:00 to 2:00	Home Economics		
11	05/04/2019		Environment Sci-only B.A.II	Environment Sci-only B.Com.II	Environment Sci-only B.Sci.II

Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science College,
AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2018-2019- Winter-2018
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-I,III	Comm-Sem-I,III	Science- Sem-I,III
1	08/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp. English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	09/10/2018	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Principle of Economics Company Account	Compulsory-English
3	10/10/2018	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Advance Accountancy Business Mathematics	Chemistry
4	11/10/2018	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	12/10/2018	11:00 to 2:00	Sociology	PBO Auditing	Zoology
6	13/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-I Monetary System	Microbiology
7	15/10/2018	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF& OS-I IT & BDP-I	Mathematics
8	16/10/2018	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	17/10/2018	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	19/10/2018	11:00 to 2:00	Home Economics		

Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science
AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2018-2019- Summer-2019
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-II,IV B.A. III(Annual Pattarn)	Comm-Sem-II,IV B.Com. III(Annual Pattarn)	Sci-Sem-II,IV B.Sci.III(Annual Pattarn)
1	25/03/2019	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp.English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	26/03/2019	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Business Economics Corporate Accounting Cost & Management A/C	Compulsory-English
3	27/03/2019	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Financial Accounting Business Statistics Business Environment	Chemistry
4	28/03/2019	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	29/03/2019	11:00 to 2:00	Sociology	PBM Income Tax E-Commerce	Zoology
6	30/03/2019	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-II IWWW	Microbiology
7	01/04/2019	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF & OS-II IT & BDP-II	Mathematics
8	02/04/2019	11:00 to 2:00	Economics	Indian Finance System BRFC	Physics
9	03/04/2019	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	04/04/2019	11:00 to 2:00	Home Economics		
11	05/04/2019		Environment B.A.II	Sci-only Environment Sci- only B.Com.II	Environment Sci- only B.Sci.II

Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science College,
AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2019-2020- Winter-2019
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-I,III,V	Comm-Sem-I,III,V	Sci-Sem-I,III,V
1	11/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp.English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	12/10/2018	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Principle of Economics Company Account Cost. Accounting	Compulsory-English
3	14/10/2018	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Advance Accountancy Business Mathematics Business Environment	Chemistry
4	15/10/2018	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	16/10/2018	11:00 to 2:00	Sociology	PBO Auditing Business Regulatory frame Work	Zoology
6	17/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-I Monetary System EC:internet & WWW-I	Microbiology
7	18/10/2018	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF& OS-I IT & BDP-I E-Commerce-I	Mathematics
8	19/10/2018	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	21/10/2018	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	22/10/2018	11:00 to 2:00	Home Economics		

Sitabai Arts, Commerce & Science
AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2019-2020- Winter-2019
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-I,III,V	Comm-Sem-I,III,V	Sci-Sem-I,III,V
1	11/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp.English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	12/10/2018	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Principle of Economics Company Account Cost. Accounting	Compulsory-English
3	14/10/2018	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Advance Accountancy Business Mathematics Business Environment	Chemistry
4	15/10/2018	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	16/10/2018	11:00 to 2:00	Sociology	PBO Auditing Business Regulatory frame Work	Zoology
6	17/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-I Monetary System EC:internet & WWW-I	Microbiology
7	18/10/2018	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF & OS-I IT & BDP-I E-Commerce-I	Mathematics
8	19/10/2018	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	21/10/2018	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	22/10/2018	11:00 to 2:00	Home Economics		

Principal,
 Sitabai Arts, Commerce & Science College,
 AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2019-2020- Winter-2019
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-I,III,V	Comm-Sem-I,III,V	Sci-Sem-I,III,V
1	11/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp.English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	12/10/2018	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Principle of Economics Company Account Cost. Accounting	Compulsory-English
3	14/10/2018	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Advance Accountancy Business Mathematics Business Environment	Chemistry
4	15/10/2018	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	16/10/2018	11:00 to 2:00	Sociology	PBO Auditing Business Regulatory frame Work	Zoology
6	17/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-I Monetary System EC:internet & WWW-I	Microbiology
7	18/10/2018	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF& OS-I IT & BDP-I E-Commerce-I	Mathematics
8	19/10/2018	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	21/10/2018	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	22/10/2018	11:00 to 2:00	Home Economics		

Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science
AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2018-2019- Winter-2018
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-I,III	Comm-Sem-I,III	Science- Sem-I,III
1	08/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp. English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	09/10/2018	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Principle of Economics Company Account	Compulsory-English
3	10/10/2018	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Advance Accountancy Business Mathematics	Chemistry
4	11/10/2018	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	12/10/2018	11:00 to 2:00	Sociology	PBO Auditing	Zoology
6	13/10/2018	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-I Monetary System	Microbiology
7	15/10/2018	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF& OS-I IT & BDP-I	Mathematics
8	16/10/2018	11:00 to 2:00	Economics		Physics
9	17/10/2018	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	19/10/2018	11:00 to 2:00	Home Economics		

Sitabai Arts, Commerce & Science
AKOLA

Sitabai Arts, Commerce & Science College, Akola
Annual Examination 2018-2019- Summer-2019
B.A., B.Sci & B. Com

Sr.No.	Date	Time	Arts- Sem-II,IV B.A. III(Annual Pattarn)	Comm-Sem-II,IV B.Com. III(Annual Pattarn)	Sci-Sem-II,IV B.Sci.III(Annual Pattarn)
1	25/03/2019	11:00 to 2:00	Compulsory- Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu	Compulsory-Marathi/Hindi/ Sanskrit/Urdu/Supp.English	Compulsory- Marathi/Hindi/Urdu
2	26/03/2019	11:00 to 2:00	MLT/HLT/ULT	Busisness Economics Corporate Accounting Cost & Management A/C	Compulsory-English
3	27/03/2019	11:00 to 2:00	SLT/PLT/ELT	Financial Accounting Business Statistics Business Envirnment	Chemistry
4	28/03/2019	11:00 to 2:00	History	Compulsory-English	Botany
5	29/03/2019	11:00 to 2:00	Sociology	PBM Income Tax E-Commerece	Zoology
6	30/03/2019	11:00 to 2:00	Compulsory-English	CFos-II IWWW	Microbiology
7	01/04/2019	11:00 to 2:00	Pol-Sci	CF & OS-II IT & BDP-II	Mathematics
8	02/04/2019	11:00 to 2:00	Economics	Indian Finance System BRFC	Physics
9	03/04/2019	11:00 to 2:00	Music		Computer Sci
10	04/04/2019	11:00 to 2:00	Home Economics		
11	05/04/2019		Environment Sci-only B.A.II	Environment Sci- only B.Com.II	Environment Sci- only B.Sci.II

Principal,
Sitabai Arts, Commerce & Science Coll
AKOLA

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2017-18

B.A PART-I (Semester-I) Examination

MARATHI (Compulsory)
(Modern Indian Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. 'ध्येयाची पराकाष्ठा' या पाठातून साने गुरुजीनी युवा पिढीला भारतीय नीतिमूल्यांची ओळख कशी करून दिली आहे. सविस्तर लिहा. 16

किंवा

"चालाल तर वाचाल" या अभय बंग यांच्या पाठातून श्रमाचे व व्यायामाचे महत्व कसे सांगितले आहे ?

किंवा

2. 'अन्वरशा फकीर' या पाठाच्या आधारे अन्वरशाचे व्यक्तिचित्र रेखाटा. 16

किंवा

'इर्जिक' म्हणजे काय ते सांगून 'इर्जिक'चे ग्रामजीवनातील असणारे महत्व अरुण जाखडे यांनी कसे स्पष्ट केले आहे ते लिहा.

3. (अ) विठ्ठलाप्रती असलेला जिव्हाळा संत सावता माळी यांच्या अभंगातून कसा व्यक्त होतो ते लिहा. 8

किंवा

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांच्या 'या माझ्या' या कवितेचा आशय तुमच्या शब्दांत

मांडा.

(ब) 'आता' या कवितेतून व्यवस्थेविरुद्ध दंड करण्याचे आवाहन कवी नामदेव ढसाळ यांनी कसे केले ते लिहा. 8

किंवा

'भंगार' कवितेचा आशय तुमच्या शब्दांत लिहा.

4. (अ) लेखनविषयक नियमांचा वापर करून उतारा शुद्ध करा : 8

किंवा

महाराष्ट्र ही संतांची भूमी आहे. संतांनी केलेल्या रचना अमर आहेत. ज्ञानेश्वरांची ज्ञानेश्वरी, तूकोबांची गाथा या ग्रंथांना तोड नाही. संत नामदेवांनी उत्तर भारतात भमन्ती केली. त्यांच्या काही रचना शिखांचा पवित्र ग्रंथ ग्रंथसाहेब यात समाविष्ट आहेत. शरीर आणि मन या दोन्ही घटकांना शुद्ध व पावित्र्य करण्याचे सार्म्य सर्व संतांच्या रचनेत आहे.

किंवा

ऋस्व दीर्घ नियमांतील कोणत्याही चार नियमांच्या व्याख्या सांगून सोदाहरण स्पष्ट करा.

- (ब) मुद्रितशोधनांच्या सुणांचा वापर करून उतारा शुद्ध करा: 8
पहाटेची वेळ होती. भोवतालचा काखळो हकूहकू ओसरत होता. पूर्व नजर दिशेला टाकली तो काय ! पूर्वेकडच्या डोंगराआडून हकूहकू तांबूस-पिवळे सोनेरी रंग निळ्या नभात सर्वत्र उधळले जात होते. गगनाच्या लहान मोठ्या काळसर पांढऱ्या ढगांवर हे तांबूस पिवळे रंग शिंपडले जात होते म्हणा ना! या दिशेच्या डोंगर कडांवर, झाडांच्या शेंड्यांवर हे तांबूस पिवळे सोनेरी रंग विखरत होते.

किंवा

खालील मुद्रित शोधनांच्या खुणांचा अर्थ लिहा.

- (1) =
(2) —
(3) ≠
(4) I
(5) f
(6) ˆ
(7) ˆ
(8) ˆ

5. खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :-

16

- (1) (1) भगवद्गीता जशी कुरुक्षेत्रात तसे ?
(अ) शिक्षण (ब) कर्तव्य (क) अधिकार (ड) पैसा
- (2) स्वप्नातला शब्द खरा करण्यासाठी त्याग करणारा राजा कोण ?
(अ) शिबी राजा (ब) राजा हरिश्चंद्र (क) नळ राजा (ड) बळी राजा
- (3) शोधग्रामच्या मागे किती कि.मी. अंतरावर एक छोटीशी नदी वाहते ?
(अ) एक (ब) दोन (क) तीन (ड) चार
- (4) आंगणाच्या कोणत्या दोन जाती मधुकर केचे सांगतात ?
(अ) श्रेष्ठ व कनिष्ठ (ब) स्त्री व पुरुष (क) श्रीमंत व गरीब (ड) यापैकी एकही नाही
- (5) विनोबांनी चक्की व चात याबरोबर आणखी कोणत्या गृहदेवतेची उपासना करावी असं सुचवलं होतं:
(अ) चूल (ब) पैसा (क) ईश्वर (ड) श्रम
- (6) वास्तविक आंगण आणि घर हे एकाच ___ अविभाज्य घटक आहेत.
(अ) शहराचे (ब) गावाचे (क) वास्तूचे (ड) श्रमाचे
- (7) अन्वरशा मंतरलेलं पाणी रात्रभर कोठे ठेवण्यास सांगे ?
(अ) घरात (ब) देवापुढे (क) तुळशीवृंदावनात (ड) आंगणात
- (8) अन्वरशा कोणत्या झाडावरील मोहोळ झाडीत नसे ?
(अ) कडूनिंब (ब) आंबा (क) चिंच (ड) पिंपळ

- (9) इथल्या शेतीचे आणि शेतीतल्या मातीचे वेगळे वैशिष्ट आहे. आजपर्यंत ती
_____सम्राटाऐवजी झुकत राहिली
(अ) संतांपुढे (ब) समाजसुधारकांपुढे (क) पुढ्यांपुढे (ड) इतिहासकारांपुढे
- (10) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचे पूर्ण नाव
(अ) कृष्णाजी केशव दामले (ब) जानदेव विठ्ठलपंत कुलकर्णी
(क) माणिक बंडोजी इंगळे (ड) यापैकी एकही नाही
- (11) आता कशासारखे सूर्योन्मुख झालेच पाहिजे ?
(अ) सूर्यफुलासारखे (ब) कमळासारखे (क) गुलाबासारखे (ड) चाफ्यासारखे
- (12) लोकांनी मोटारीऐवजी काय वापरले तर व्यायाम मिळतो ?
(अ) स्कुटर (ब) बस (क) सायकल (ड) मोटर सायकल
- (13) अन्वरशाची पत्नी फावल्या वेळेत काय शिवत असे ?
(अ) कपडे (ब) वाकड (क) चादरी (ड) यापैकी एकही नाही
- (14) केशवसुतांचे पूर्ण नाव काय आहे
(अ) प्रल्हाद केशव अत्रे (ब) कृष्णाजी केशव दामले (क) कुसुमाग्रज (ड) यापैकी नाही
- (15) सावता माळी हे _____ विशेष पुरस्कार करणारे संतकवी आहेत.
(अ) नामस्मरणाचा (ब) कीर्तनाचा (क) भजनाचा (ड) अभंगाचा
- (16) 'भंगार' या कवितेचे कवी कोण आहेत ?
(अ) शंकर बडे (ब) नामदेव ढसाळ (क) केशवसुत (ड) अजीम नवाज राही

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2017-18

B.A PART-I (Semester-I) Examination

(Literature of Modern Language)

MARATHI LITERATURE

(Optional)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. संदर्भासह स्पष्टीकरण करा :- 16

(अ) "पुन्ना आपल्या घरी गॅसबी आणि दादा... म्हणजे चुलीत जाळ मुक्त बसायचं काम नाई फुकनीन बटन दाबलं कि सुरु गॅस."

किंवा

"आरे जाप बिट्ट्या: मजाक केली व्हती म्या तुपली. समंदे लोक बोलतात, तेच बोललो मी. पण तुले राग आला...."

(ब) "तुमच्यान मले ही पुनमची साडी भेटली. जाईल हामेशा त्या बौद्रया साड्या नेसावं लागायच्या, "

किंवा

"तुले सांगायसाठीच बलावल हेतू करून इकडी; मले काई आता तुपल्या पाण्याची गरज राहयली नाई."

(क) हया गंगेमधि गगन वितळले,
शुभाशुभाचा फिटे किनारा,
अर्ध्या हाकेवरी उतरला
बुद्धगयेचा पिवळा वारा.

किंवा

इंद्राचा मज भोग हवा अन् चंद्राचा योग हवा योग असो रतिभोग असो अतिजागृत त्यात प्रयोग हवा.

(ड) हाकेवर आहे गाव
याच आशेने चाललें,
गेले दिवस महिने
वाटे युगच संपले.

किंवा

एकटाच आलो नाही युगाची साथ आहे.
सावध असा तुफानाची हीच सुरुवात आहे
कामगार आहे मी तळपती तलवार आहे
साररचतांनो ! थोडासा गुन्हा घडणार आहे.

2. 'तहान' कादंबरीचे कथानक तुमच्या शब्दात मांडा 16
 किंवा
 'तहान' कादंबरीतील ग्रामीण जीवनमूल्यांचा शोध घ्या.
3. (अ) 'तहान' कादंबरीतील तुम्हाला आवडलेल्या कोणत्याही एका हृदयस्पर्शी प्रसंगाचे 8
 थोडक्यात वर्णन करा.
 किंवा
 'रत्ना' चे व्यक्तिचित्र रेखाटा.
 (ब) 'तहान' कादंबरीतील पाणी टंचाई विरोधी आंदोलनांची चर्चा करा. 8
 किंवा
 'रामकोर' ची व्यक्तिरेखा साकारा.
4. (अ) केशवसुतांच्या काव्यातील सामाजिक जाणिवांचा आढावा घ्या. 8
 किंवा
 विंदा करंदीकरांच्या कवितांमधून मानवतावादाच्या विविध रूपाचे दर्शन कसे घडते ते सांगा. (ब) कुसुमाग्रजांच्या काव्यातून व्यक्त होणाऱ्या सामाजिक विषमतेच्या जाणिवांचा परामर्श घ्या. 8
 किंवा
 खालीलपैकी एका कवितेचे रसग्रहण करा:
 (1) गणपत वाणी
 (2) झंझावात
 (3) चार शब्द.
5. खालील वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नातील अचूक उत्तर निवडा :- 16
 (1) तोताराम गालफाडेच्या मुलीचे नाव काय होते ?
 (अ) वर्षा (ब) राधा (क) गोदा (ड) रत्ना
 (2) मोहन काळेला बबन - रत्नाच्या प्रेमप्रकरणाची माहिती कोणी दिली ?
 (अ) वर्षा-रत्ना (ब) द्वारका-तारा (क) राधा-गोदा (ड) रामकोर-वर्षा
 (3) 'तहान' या कादंबरीस प्रस्तावना कुणी लिहिली आहे :
 (अ) प्रा. डॉ. मनोहर जाधव (ब) प्रा. डॉ. रणधीर शिंदे (क) डॉ. गजानन जाधव
 (ड) रा. रं. बोराडे
 (4) बबन व रत्नाच्या भेटीची जागा कोणती ?
 (अ) उंबरनाला (ब) वडाळी गार्डन (क) केळीची बाग (ड) जांबनाला
 (5) आपण _____ जात असल्याचं बाकीच्या गाडीवानाजवळ बबनने बोलून दाखविले.
 (अ) गारमाळात (ब) उंबरनाल्यात (क) शेतात (ड) बगिच्यात
 (6) राघोजी शेवाळे बैल राखण्यात सान्या _____ प्रसिद्ध होता.

- (अ) गावात (ब) तालुक्यात (क) पंचक्रोशीत (ड) जिल्ह्यात
- (7) पुंजाजी जुमडेच्या चुकीमुळे हे गाव आगीत भस्मसात झाले.
(अ) पारखेड (ब) सारंगपूर (क) लाडखेड (ड) बोदेगाव
- (8) दातांची सळसळ थांबविण्यासाठी राघोजी ___ चा तुकडा तोंडात टाकायचा.
(अ) सुपारी (ब) दगड (क) गार (ड) शिंपले
- (9) केशवसुतांना सर्वत्र कशाच्या खुणा दिसतात.
(अ) गावाच्या (ब) घराच्या (क) मित्राच्या (ड) शाळेच्या
- (10) बा.सी. मर्ढेकर बुद्धीला कशाप्रकारे वाकू दे असे म्हणतात.
(अ) लयाळाप्रमाणे (ब) बांबूप्रमाणे (क) तप्त पोलादाप्रमाणे (ड) तीरकमाणीप्रमाणे
- (11) वळसे घालीत कोण येत आहे ?
(अ) नकूल (ब) अजगर (क) मन्थर नाग (ड) सरडा
- (12) इंदिरा संत यांच्यामते रक्तामध्ये कशाची ओढ आहे.
(अ) मातीची (ब) पैशाची (क) प्रेमाची (ड) सुखाची
- (13) विंदा करंदीकर आपल्या मनाला काय वणवण्यास सांगतात.
(अ) गार (ब) दगड (क) शिंपला (ड) तुतारी
- (14) नव्या मनूतील नव्या दमाचा ___ आहे.
(अ) शूरशिपाई (ब) चौकीदार (क) सैनिक (ड) हवालदार
- (15) नारायण सुर्वे यांच्या मते ___ सवाल रोजचाच आहे.
(अ) येण्या-जाण्याचा (ब) दाग-दागिण्याचा (क) काम-धंद्याचा (ड) रोजी-रोटीचा
- (16) अर्ध्या हाकेवर ___ पिवळा वारा.
(अ) रामतीर्थाचा (ब) बुद्धगयेचा (क) गंगातीर्थाचा (ड) वटवृक्षाचा

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2017-18

B.A (PART-II) Examination

MARATHI COMPULSORY

(मराठी अनिवार्य)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-70)

1. संत गाडगे बाबांनी अखेरच्या कीर्तनातून समाजातील अनिष्ट प्रवृत्तींवर कसे ताशेरे ओढले आहेत ते सविस्तर लिहा. 12

किंवा

'बुद्धीचा महिमा' या लेखामध्ये साने गुरुजींनी भारतीय संस्कृतीत ज्ञानाला असलेले अपरंपार महत्त्व कसे विशद केले आहे ते स्पष्ट करा.

2. स्त्रियांचे वैधव्य व पुनर्विवाह यासंबंधी 'स्त्री-पुरुष तुलना' या लेखातील ताराबाई शिंदे यांचे विचार स्पष्ट करा. 8

किंवा

'जीवनाच्या सुगंधी मिठीसाठी' या लेखातील बाबा आमटे यांचे युवकांच्या समाजाभिमुखतेबद्दलचे विचार थोडक्यात स्पष्ट करा.

3. "एक पंगू दुसऱ्या पंगूला कसा काय सावरणार ?" या विधानाची सत्यता 'पंगू' कथेद्वारे स्पष्ट करा. 12

किंवा

'एका साध्या सत्यासाठी' या लेखातून प्रस्थापित समाजाची - शेतकऱ्यांबद्दलची अनास्था चंद्रकांत वानखेडे यांनी कशी विशद केली आहे, ते सविस्तर लिहा.

4. नामदेव कांबळे यांच्या 'मातीचे धन' या कथेतील परसरामचे व्यक्तिचित्र रेखाटा. 8

किंवा

छ. शिवाजी महाराज यांचा पर्यावरणविषयक दृष्टिकोण आज्ञापत्राच्या आधारे स्पष्ट करा.

5. 'हे अंतरात्म्या' या कवितेत अवतीभवतीचे प्रखर समाजवास्तव बघून कवी तुळशिराम काजे यांच्या मनात कोणते प्रश्न उपस्थित झाले आहेत ? सविस्तर स्पष्ट करा. 12

किंवा

कवी श्रीकृष्ण राऊत यांच्या 'मुकुट' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा.

6. मानवी विकारांना दूर सारून विवेकनिष्ठ मूल्यांची कास धरण्याचा विचार संत सेना न्हावी यांच्या अभंगातून कसा व्यक्त झाला आहे ? 12

किंवा

शेतकऱ्यांच्या खांद्याला खांदा लावून काम करणाऱ्या पत्नीचे महत्त्व 'पाठराखी' कवितेतून पां. श्रा. गोरे यांनी कसे पटवून दिले आहे ?

7. खालील 'अ' आणि 'ब' मधील पत्राचे नमुने तयार करा :-
(अ) सुहास जाधव, व्यंकटेश नगर, खामगाव या विद्यार्थ्यांस 'मराठी शब्दकोश' पॉप्युलर बुक डेपो, अमरावती यांचेकडून डाक द्वारा मागवायचा आहे. त्यासाठी मागणी पत्र तयार करा. 5

किंवा

महाविद्यालय सोडण्याचा दाखला मिळविण्यासाठी अभय गोरे या नावाने प्राचार्य, रामकृष्ण महाविद्यालय, पुसद यांना विनंती पत्र लिहा.

- (ब) उल्हास आंभोरे चोहोट्टा बाजार, जि. अकोला या विद्यार्थ्यांचे आवडते शिक्षक श्री मनोहर देशमुख, शाहू नगर, अकोट यांना आदर्श शिक्षक पुरस्कार मिळाला आहे. त्याबद्दल त्याच्याकडून त्यांचे अभिनंदन करणारे पत्र लिहा. 5

किंवा

प्राचार्य, भगवान बाबा महाविद्यालय, मेहकर यांनी अखिलेश कापसे, आदर्श नगर, मेहकर या विद्यार्थ्यांस शैक्षणिक साहित्य व परीक्षा फी साठी आर्थिक मदत केली आहे. त्याबद्दल प्राचार्यांचे आभार व्यक्त करणारे पत्र तयार करा.

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2017-18

B.A (PART-II) Examination

MARATHI LITERATURE

(Optional)

मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-100)

1. संदर्भासह स्पष्टीकरण द्या :-

20

(अ) प्रधानें म्हणीतलें : 'जोडीलें असे तें तुझे नव्हें ?' प्रधानें वाखारी आणवीलि :
जुआरीयांचे द्रव्य पाठवीलें : मग गोसवीया आरोगणा जाली: ॥

किंवा

सर्वजे म्हणीतलें : हा गा : एथ सरण आलेया काइ मरण असे ?':
'जी जी : तरि गोसावी राखीला': मग ते निगाले :

(आ) जोगी म्हणीतलें : देवव्हो : जा : उकरडा व्याला : गावीं अरिष्ट जालें :
तें गावींचा शांतिक केलें : तेथ तुम्हां जेवण होईल' :

किंवा

मग म्हणों लागली: ' आजि मुनिदेव आझुई न एतिचि: तरि काइ चुकले '?:
हें थोर नगर: परि चुकती कीरू ना : ना तरि कव्हणी जेवावया नेले असति' :

(इ) जन तंत्राचा हा काळ । शक्ति लोका अंगीच सकळ ।
जनतेच्या निश्चयाचे बळ । साम्राज्यासहि नमवू शके।

किंवा

मी समजतो गावहि शरीर । त्यास राखावे नेहमी पवित्र
त्यानेच नांदेल सर्वत्र । आनंद गावी.

- (ई) मानवी कला गाव शोभवी । गावाची कला प्रांत जागवी ।
प्रांताची कला देश भूषवी। वैशिष्ट्याने ॥

किंवा

उत्तम दूध, उत्तम सांड। उत्तम शेती, उत्तम बिबड ।
उत्तम कामगार प्रचंड । शक्तिशाली ॥

2. 'लीळाचरित्र एकका'तून श्री चक्रधर स्वामींचे दर्शन कसे घडते, ते सोदाहरण सांगा. 20

किंवा

लीळाचरित्रातील भाषेचा परिचय' लीळाचरित्र एकका'च्या आधारे करून द्या.

3. ग्रामनिर्माणासाठी 'ग्रामरक्षण' आणि 'ग्रामशुद्धी' ह्या संकल्पना कशा उपयुक्त आहेत ?, ते राष्ट्रसंतांच्या 'पंचका' आधारे सांगा. 20

किंवा

ग्रामनिर्माण पंचकातील राष्ट्रसंतांनी रेखाटलेले ग्रामजीवनाचे सरळ सोप्या भाषेतील तत्त्वज्ञान तुम्ही पटवून द्या.

4. साहित्याच्या स्वरूपाची चर्चा करून त्यातील घटकांचे विश्लेषण करा. 20

किंवा

साहित्याची विविध प्रयोजने कोणती ? ते सविस्तर सांगा.

5. साहित्य आस्वादाची भूमिका आणि त्यातील विविध पायऱ्या स्पष्ट करा. 20

किंवा

साहित्य आणि समाज यांचा परस्पर संबंध उलगडून दाखवा.

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2017-18

B.A (PART-III) Examination

MARATHI COMPULSORY

(मराठी अनिवार्य)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-70)

1. विद्यापीठ निर्मिती मागील महात्मा गांधींची भूमिका 'विद्यापीठीय शिक्षण' या पाठाच्या आधारे विशद करा. 12

किंवा

'वऱ्हाडी लोकभाषा' या पाठामध्ये वा. ना. देशपांडे यांनी वऱ्हाडी बोलीच्या स्वरूपावर कशा प्रकारे प्रकाश टाकला आहे ?

2. राष्ट्रीय उत्पन्न वाढीसाठी कोणकोणत्या उपाय योजना 'राष्ट्राचे उत्पन्न कसे वाढवावे!' या पाठामध्ये. पंढरीनाथ पाटील यांनी सांगितल्या आहेत ? 8

किंवा

'विदर्भाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी', वि. भि. कोलते यांनी कशाप्रकारे रेखाटली आहे ?

3. 'म्हातारपणाचे फायदे' श्री. कृ. कोल्हटकरांनी कशा प्रकारे पटवून दिले आहेत ? 12

किंवा

प्राणप्रिय बैलांप्रती नायक-नायिकेच्या विशुद्ध भावना 'अतिथी देवोभव!' कथेतून कशा व्यक्त झाल्या आहेत ?

4. आधुनिकीकरणाच्या युगात बदलत्या कुटुंब-व्यवस्थेचे अत्यंत हृदय असे चित्रण वासुदेव मुलाटे यांनी कसे केले आहे ? 8

किंवा

कुलू खोऱ्यातील बगळ्यांच्या शिकारीचे हृदयाला चटका लावणारे चित्रण मारुती चित्तमपल्लींच्या पाठात कसे आले आहे ?

5. 'रंग माझा वेगळा' या सुरेश भटांच्या कवितेतून व्यक्त झालेल्या आशय सौंदर्याचे स्पष्टीकरण करा. 12

किंवा

जागतिकीकरणाच्या युगातील बदलते समाजजीवन अजीम नवाज राही यांच्या 'किल्ली' या कवितेतून कसे अधोरेखित होते ?

6. कान्होपात्राच्या अभंगातून व्यक्त झालेली विठ्ठल भेटीची आर्त भावना तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा. 8

किंवा

सखीने आपल्या सख्याला दिलेला जगण्याचा 'धीर' नारायण सुर्वे यांनी कसा रेखाटला आहे ?

7. (अ) श्री शिवाजी महाविद्यालय, अकोला येथे विविध विषयांच्या प्राध्यापकांची व लिपिकांची काही पदे रिक्त आहेत. या पदभरतीसाठीची जाहीरात तयार करा. ? 5

किंवा

श्री व्यंकटेश महाविद्यालय, देऊळगाव राजा, जि. बुलढाणा येथे वार्षिक स्नेह संमेलन संपन्न झाले आहे. त्याची बातमी तयार करा.

- (ब) खालील उतारा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्या :- 5

अंगमेहनत प्रत्येक माणसाला आवश्यक आहे हा सिद्धांत प्रथम माझ्या मनात भिनला टॉलस्टॉयच्या एका निबंधावरून; परंतु हा सिद्धांत इतक्या स्पष्टपणे पटण्यापूर्वीच रस्किनचे 'अंटु दिस लास्ट' (सर्वोदय) वाचून लगेच मी त्याचे आचरणही करू लागलो होतो. अंगमेहनत हे 'ब्रेड लेबर' या इंग्रजी शब्दाचे भाषांतर आहे. 'ब्रेड-लेबरचे शब्दशः भाषांतर रोटी (साठी) मेहनत. रोटीसाठी प्रत्येक माणसाने मेहनत केलीच पाहिजे, शरीर वाकविले पाहिजे असा ईश्वरी नियम आहे. या सिद्धांताचा मूळ शोध टॉलस्टॉय नव्हे तर टॉलस्टॉयहून बऱ्याच अप्रसिद्ध अशा बुर्नोह नावाच्या रशियन लेखकाचा आहे. टॉलस्टॉयने त्याला प्रसिद्धी देऊन आपलासा केला. माझ्या नजरेला हाच सिद्धांत भगवतगीतेच्या तिसऱ्या अध्यायात दिसून येतो. यज्ञ केल्याखेरीज जो खातो तो चोरीचे अन्न खातो, अशा तऱ्हेचा भयंकर शाप यज्ञ न करणाऱ्याला दिला आहे. या ठिकाणी यज्ञ याचा अर्थ अंगमेहनत किंवा रोटी-मेहनत हाच योग्य दिसतो. माझ्या मते तर हाच एक अर्थ शक्य आहे. ते कसेही असो, हाच आपल्या या व्रताचा उगम होय. बुद्धिवादानेही आपण या सिद्धांताशी येऊन पोचतो. मेहनत करित नाही त्याला खाण्याचा हक्कच काय ? बायबल सांगते, 'तू आपली भाकर स्वतःच्या अंगातून घाम काढून कमव व खा.' कोट्याधीशसुद्धा जर आपल्या पलंगावर लोळतच राहिला, आणि तोंडात कोणी आणून घालील तेव्हाच खात गेला, तर त्याला फार काळ खाता यायचे नाही, त्याला अन्नाची गोडीही वाटणार नाही.

म्हणून व्यायाम वगैरे करून तो भूक लागेशी करतो; आणि खाण्यासाठी तर त्याला स्वतःचेच हात तोंड हलवावे लागते. जर अशा तऱ्हेने या नाही तर त्या रूपाने शारीरिक व्यायाम राव व रंक सर्वांना करावाच लागतो. तर मग रोटी उत्पन्न करण्याचाच व्यायाम सर्वांनी का करू नये, असा प्रश्न साहजिक उद्भवतो.

- (1) अंगमेहनत हे कोणत्या इंग्रजी शब्दाचे भाषांतर आहे ?
- (2) 'अंटु दिस लास्ट' हे पुस्तक कोणत्या लेखकाचे आहे.
- (3) यज्ञ न करणाऱ्याला कोणता शाप दिलेला आहे ?
- (4) रोटी कमविण्याचा ईश्वरी नियम कोणता ?
- (5) वरील उताऱ्याला समर्पक शीर्षक शोधा.

किंवा

वरील उताऱ्याचा एक तृतीयांश सारांश लिहा.

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2017-18

B.A (PART-III) Examination

MARATHI LITERATURE

(Optional)

मराठी वाङ्.मय (ऐच्छिक)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-100)

1. खालील वाक्यांचे संदर्भासह स्पष्टीकरण करा :- 20

(अ) 'गाभाऱ्यात धूप कोंदावा, तसा तिथे निळा प्रकाश कोंदला होता. "

किंवा

"अमेरिकेत जगण्यापेक्षा मरणे अधिक महाग आहे."

(आ) रोम पहायला तीन-चार दिवसच नव्हे, तर तीन चार शतकं पुरणार नाहीत !"

किंवा

'स्वर्गाचे प्रवेशद्वार व्हावे, अशी या दरवाज्याची योग्यता आहे.'

(इ) "आगे, कशाला गेलती तू बायासंग सरपनाला माझ्या म्हागारी.!"

किंवा

"आपुन पोराईल जर सिकवलंत तर हयाईच्यातून एकादा आंबीडकर बाबा व्हईल."

किंवा

(ई) "तुला तुझं घर, समाज बदलयाचा असेल तर फक्त शिक्षण."

किंवा

"ऐकारे बाबानु वली बाळातीन तुमच्यासंग हाय तवा इटाळा चांडाळाचं देवाला
बाटवू नका. अजून पाप करू नका."

2. पु. ल. देशपांडे यांना व्हेनिस दर्शनात कोणते अनुभव आले ? 20

किंवा

'जावे त्यांच्या देशा' या ग्रंथाचे परीक्षण करा.

3. अशोक पवारांच्या 'बिराड' या स्वकथनाचे मूल्यमापन करा.

20

किंवा

'बिराड' मधील अशोकची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.

4. भाषेचे स्वरूप सांगून भाषेचे विविध उपयोग सांगा.

20

किंवा

'रूपिका' म्हणजे काय ? रूपिका व 'शब्द' यातील फरक अधोरेखित करा.

5. प्रमाणभाषा आणि बोली यांच्या व्याख्या सांगून त्यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा. 20

किंवा

टिपा लिहा (कोणत्याही दोनवर) :-

- (1) भाषाविज्ञान
- (2) अल्पप्राण व महाप्राण
- (3) अभ्यस्त शब्द
- (4) संयुक्त वाक्य.

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2018-19

B.A PART-I (Semester-I) Examination
MARATHI (Compulsory)
(Modern Indian Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. 'अन्वरशा फकीर' या पाठाच्या आधारे अन्वरशाचे व्यक्तिचित्र रेखाटा. 16

किंवा

'इर्जिक' म्हणजे काय ते सांगून 'इर्जिक'चे ग्रामजीवनातील असणारे महत्व अरुण जाखडे यांनी कसे स्पष्ट केले आहे ते लिहा.

2. 'ध्येयाची पराकाष्ठा' या पाठातून साने गुरुजीनी युवा पिढीला भारतीय नीतिमूल्यांची ओळख कशी करून दिली आहे. सविस्तर लिहा. 16

किंवा

"चालाल तर वाचाल" या अभय बंग यांच्या पाठातून श्रमाचे व व्यायामाचे महत्व कसे सांगितले आहे ?

3. (अ) 'आत्ता' या कवितेतून व्यवस्थेविरुद्ध दंड करण्याचे आवाहन कवी नामदेव ढसाळ यांनी कसे केले ते लिहा लिहा. 8

किंवा

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांच्या 'या माझ्या' या कवितेचा आशय तुमच्या शब्दांत मांडा.

(ब) विठ्ठलाप्रती असलेला जिव्हाळा संत सावता माळी यांच्या अभंगातून कसा व्यक्त होतो ते

8

किंवा

'भंगार' कवितेचा आशय तुमच्या शब्दांत लिहा.

4. (अ) लेखनविषयक नियमांचा वापर करून उतारा शुद्ध करा : 8

किंवा

महाराष्ट्र ही संतांची भूमी आहे. संतांनी केलेल्या रचना अमर आहेत. ज्ञानेश्वरांची ज्ञानेश्वरी, तूकोबांची गाथा या ग्रंथांना तोड नाही. संत नामदेवांनी उत्तर भारतात भमन्ती केली. त्यांच्या काही रचना शिखांचा पवित्र ग्रंथ ग्रंथसाहेब यात समाविष्ट आहेत. शरिर आणि मन या दोन्ही घटकांना शुद्ध व पावित्र्य करण्याचे सामर्थ्य सर्व संतांच्या रचनेत आहे.

किंवा

ऋस्व दीर्घ नियमांतील कोणत्याही चार नियमांच्या व्याख्या सांगून सोदाहरण स्पष्ट करा.

- (ब) मुद्रितशोधनांच्या सुणांचा वापर करून उतारा शुद्ध करा: 8
पहाटेची वेळ होती. भोवतालचा काखळो हकूहकू ओसरत होता. पूर्व नजर दिशेला टाकली तो काय ! पूर्वेकडच्या डोंगराआडून हकूहकू तांबूस-पिवळे सोनेरी रंग निळ्या नभात सर्वत्र उधळले जात होते. गगनाच्या लहान मोठ्या काळसर पांढऱ्या ढगांवर हे तांबूस पिवळे रंग शिंपडले जात होते म्हणा ना! या दिशेच्या डोंगर कडांवर, झाडांच्या शेंड्यांवर हे तांबूस पिवळे सोनेरी रंग विखरत होते.

किंवा

खालील मुद्रित शोधनांच्या खुणांचा अर्थ लिहा.

(1) =

(2) 一

(3) ≠

(4) 1

(5) f

(6) 0

(7) 1

(8) 1

5. खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :-

16

- (1) इथल्या शेतीचे आणि शेतीतल्या मातीचे वेगळे वैशिष्ट्य आहे. आजपर्यंत ती _____सम्राटाऐवजी झुकत राहिली
(अ) संतांपुढे (ब) समाजसुधारकांपुढे (क) पुढाऱ्यांपुढे (ड) इतिहासकारांपुढे
- (2) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचे पूर्ण नाव
(अ) कृष्णाजी केशव दामले (ब) जानदेव विठ्ठलपंत कुलकर्णी
(क) माणिक बंडोजी इंगळे (ड) यापैकी एकही नाही
- (3) आता कशासारखे सूर्योन्मुख झालेच पाहिजे ?
(अ) सूर्यफुलासारखे (ब) कमळासारखे (क) गुलाबासारखे (ड) चाफ्यासारखे
- (4) लोकांनी मोटारीऐवजी काय वापरले तर व्यायाम मिळतो ?
(अ) स्कुटर (ब) बस (क) सायकल (ड) मोटर सायकल
- (5) अन्वरशाची पत्नी फावल्या वेळेत काय शिवत असे ?
(अ) कपडे (ब) वाकड (क) चादरी (ड) यापैकी एकही नाही
- (6) केशवसुतांचे पूर्ण नाव काय आहे
(अ) प्रल्हाद केशव अत्रे (ब) कृष्णाजी केशव दामले (क) कुसुमाग्रज (ड) यापैकी नाही
- (7) सावता माळी हे _____ विशेष पुरस्कार करणारे संतकवी आहेत.
(अ) नामस्मरणाचा (ब) कीर्तनाचा (क) भजनाचा (ड) अभंगाचा
- (8) 'भंगार' या कवितेचे कवी कोण आहेत ?
(अ) शंकर बडे (ब) नामदेव ढसाळ (क) केशवसुत (ड) अजीम नवाज राही

- (9) (1) भगवद्गीता जशी कुरुक्षेत्रात तसे ?
(अ) शिक्षण (ब) कर्तव्य (क) अधिकार (ड) पैसा
- (10) स्वप्नातला शब्द खरा करण्यासाठी त्याग करणारा राजा कोण ?
(अ) शिबी राजा (ब) राजा हरिश्चंद्र (क) नळ राजा (ड) बळी राजा
- (11) शोधग्रामच्या मागे किती कि.मी. अंतरावर एक छोटीशी नदी वाहते ?
(अ) एक (ब) दोन (क) तीन (ड) चार
- (12) आंगणाच्या कोणत्या दोन जाती मधुकर केचे सांगतात ?
(अ) श्रेष्ठ व कनिष्ठ (ब) स्त्री व पुरुष (क) श्रीमंत व गरीब (ड) यापैकी एकही नाही
- (13) विनोबांनी चक्की व चात याबरोबर आणखी कोणत्या गृहदेवतेची उपासना करावी असं सुचवलं होतं:
(अ) चूल (ब) पैसा (क) ईश्वर (ड) श्रम
- (14) वास्तविक आंगण आणि घर हे एकाच ___ अविभाज्य घटक आहेत.
(अ) शहराचे (ब) गावाचे (क) वास्तूचे (ड) श्रमाचे
- (15) अन्वरशा मंतरलेलं पाणी रात्रभर कोठे ठेवण्यास सांगे ?
(अ) घरात (ब) देवापुढे (क) तुळशीवृंदावनात (ड) अंगणात
- (16) अन्वरशा कोणत्या झाडावरील मोहोळ झाडीत नसे ?
(अ) कडूनिंब (ब) आंबा (क) चिंच (ड) पिंपळ

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2018-19

B.A PART-I (Semester-I) Examination

(Literature of Modern Language)

MARATHI LITERATURE

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- एकूण पाच प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

1. संदर्भासह स्पष्टीकरण लिहा:-

16

(अ) माझियासाठी जगाचे
रोज जाते घर्घरावे;
मात्र मी सोशीन जे जे
ते जनाईचे असावे ।

किंवा

"इतिहास नाही सांडणाऱ्या रक्तात तो वाहतोय एखाद्या जिवंत नसेतून."

(ब) मी येतो तेव्हा तुमच्या
तोंडाचे पळते पाणी
नभ डोळयामधले तुमच्या
जीव देते हैराणूनी

किंवा

गुतलेले प्राण ह्या रानात माझे
पाटकी ही झोपडी काळीज माझे
मी असा आनंदुनी बेहोष होता
शब्दगंधे, तू मला बाहूत घ्यावे !

(क) अरे ऐपत कुठे होती माझी मोलकरीण आणि गडी ठेवायची? हीच मग
बाळंतपणानंतर चवथ्या व पाचव्या दिवशी कामाला लागायची.

किंवा

मला माहित होत. तुम्ही माझ्याशिवाय राहू शकणार नाही. म्हणून माझ्या
कपड्यांबरोबर तुमचेही कपडे भरतेयत मी बँगेत!

(ड) "एका ठरावीक वयानंतर प्रत्येक स्त्रीला ती नोकरी करणारी असो किंवा नसो-
रिटायर होण्याचा हक आहे.

किंवा

"समाजाने स्त्रीला वेगवेगळी लेबल लावून कर्तव्याच्या नावाखाली तिच्याकडून
फक्त सेवा करून घेतलीय."

2. (अ) विणाचे स्वभावचित्र रेखाटा.

16

किंवा

आईच्या त्यागाचे महत्व 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाच्या आधारे स्पष्ट करा.
(ब) मंदारचे स्वभावचित्र रेखाटा.

किंवा

'आई रिटायर होतेय' या नाटकाचे वाङ्मयीन मूल्यमापन करा.
3. 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाचा आशय तुमच्या शब्दात रेखाटा. 16

किंवा

4. आईचे (सुधाताई) स्वभावचित्र रेखाटा.
(ब) सुरेश भट यांच्या कवितेतील आशय सौंदर्य स्पष्ट करा.

किंवा

खालीलपैकी एका कवितेचे रसग्रहण करा:

(1) हरवले जेथे ज्ञानदेव तुकाराम

(2) मानूस

(3) गोंगलू.

(अ) धर्मसत्ता व राजसत्ता विरुद्धतेच्या विषमतेची विद्रोहात्मक जाणीव ना.धो.
महानोरांच्या कवितेतून कशी व्यक्त होते ? 16

किंवा

'बाय आणि गाय' या कवितेत कवयित्रीने स्त्रीच्या शोषणाचे चित्रण कसे केले आहे?.

5. खालील वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नातील अचूक उत्तर निवडा :- 16

(1) 'मानूस' या कवितेचे कवी कोण ?

(अ) यशवंत मनोहर (आ) कल्पना दुधाळ (इ) विठ्ठल वाघ (ई) दि.पु. चित्रे

(2) कवीचे प्राण कोठे गुंतले ?

(अ) वनात (आ) घरात (इ) रानात (ई) ध्यानात

(3) 'तडफड' या कवितेचे कवी कोण ?

(अ) ना. धो. महानोर (आ) यशवंत मनोहर (इ) विठ्ठल वाघ (ई) सुरेश भट

(4) 'एवढे दे पांडुरंगा ।' या कवितेचे कवी :

(अ) संत तुकाराम (आ) सुरेश भट (इ) दि. पु. चित्रे (ई) ना. धो. महानोर

(5) 'निवडुंगाला आलेली फुल' हा काव्यसंग्रह :

(अ) कल्पना दुधाल यांचा

(आ) विठ्ठल वाघांचा

(इ) प्रभू राजगडकरांचा

(ई) ना. धो. महानोरांचा

(6) सुरेश भट यांनी कोणत्या रचनाप्रकारात विपुल कविता लिहिली ?

(अ) गझल (आ) भारूड (इ) मुक्तछंद (ई) लावणी

(7) 'धग असतेच आसपास' हा काव्यसंग्रह :

(अ) सुरेश भट (आ) यशवंत मनोहर (इ) कल्पना दुधाल (ई) विठ्ठल वाघ

(8) हया नभाने हया भुईला काय द्यावे ?

- (अ) दान (आ) वरदान (इ) मान (ई) धन
- (9) 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाचे लेखक कोण ?
(अ) अशोक पवार (आ) अशोक कांबळे (इ) अशोक पाटोळे (ई) अशोक थोरात
- (10) निरोप समारंभाच्या वेळी पप्पांना ऑफीसमध्ये कोणती वस्तू भेट मिळाली ?
(अ) घड्याळ (आ) टेबललॅम्प (इ) कपाट (ई) बॅग
- (11) नंदनच्या पत्नीचे नाव काय होते ?
(अ) शुभा (आ) वीणा (इ) नेत्रा (ई) सुधा
- (12) नेत्रा आपल्या सासुला कोणत्या विषयाचे पेपर तपासायला सांगते ?
(अ) भूगोल (आ) इतिहास (इ) गणित (ई) इंग्रजी
- (13) आईची (सुधाताईची) आणि मुकुंद फाटक यांची भेट किती वर्षांनंतर होते ?
(अ) तीस वर्षांनंतर (आ) वीस वर्षांनंतर (इ) दहा वर्षांनंतर (ई) यापैकी नाही
- (14) वीणा मंदारकडे कशाचे अॅग्रीमेंट मागते ?
(अ) घराचे (आ) जागेचे (इ) फॅक्ट्रीचे (ई) वृद्धाश्रमाचे
- (15) आई केव्हा रिटायर होणार असते ?
(अ) दोन महिन्याने (आ) एक महिन्याने (इ) तीन महिन्याने (ई) यापैकी नाही
- (16) आदिवासी म्हणजे लढण्यासाठी कोणाला मिळालेले हत्यार आहे ?
(अ) नक्षल्यांना (आ) राजकारण्यांना (इ) आदिवासींना (ई) लोकांना

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2018-19

B.A PART-II (Semester-III) Examination

MARATHI (Compulsory)

(Modern Indian Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. "भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी" या पाठातून श्री. म. माटे यांनी मराठी भाषेचे वैभव वाढविण्याकरीता कोणते उपाय सांगितले, चर्चा करा. 16

किंवा

आ. ह. साळुंके यांनी समाजात ज्ञानाचा वृथा अभिमान तिरस्करणीय, तर कोमलतेसह येणारे ज्ञान सदैव संस्मरणीय ठरते, हा विचार कसा मांडला ते स्पष्ट करा.

2. 'दिवस असे होते' या पाठातील लेखकाचे स्वानुभव तुमच्या शब्दात सांगा. 16

किंवा

"छत्रपती शिवाजी महाराजांची पर्यावरण विषयक दूरदृष्टी आजही उपयुक्त ठरते", हे आज्ञापत्राच्या आधारे विशद करा.

3. (अ) बाह्यरूपापेक्षा आंतरिक भाव पवित्र व सात्विक असतो", हे संत चोखामेळा यांच्या अभंगाच्या आधारे सोदाहरण स्पष्ट करा. 8

किंवा

'सात बाराची नोंद' या कवितेतून शेतकऱ्याची होणारी पिळवणूक अधोरेखित करा.

(ब) कवी कुसुमाग्रजांनी 'अखेर कमाई' कवितेतून सामाजिक दांभिकतेवर कसे कोरडे ओढले ते सांगा. 8

किंवा

'बदलत्या संस्कृतीची जाणीव', श्रीकांत देशमुख यांच्या "जात" या कवितेतून कशी व्यक्त झाली ते सांगा.

4. (अ) वक्तृत्व म्हणजे काय? हे थोडक्यात सांगून वक्तृत्व कलेचे विविध पैलू स्पष्ट करा. 8

किंवा

प्रभावी वक्ता होण्यासाठी वक्त्याने कोणती तयारी करावी, ते 'वक्तृत्वकला' या लेखाच्या आधारे स्पष्ट करा.

ब) 'सूत्रसंचालन एक कला' हे स्पष्ट करून समयसूचकता व प्रसंगावधान याचे महत्व सूत्रसंचालन करताना माता हवे, कसे वे स्पष्ट करा. 8

किंवा

सूत्रसंचालकाकडे ताज्या घडामोडीची जाण व मुलाखत घेण्यापूर्वी पूर्व तयारी असायला हवी कसे से 'सूत्रसंचालन' लेखाचे आधारे स्पष्ट करा.

- (1) मुंबई ही भारताची ----- राजधानी आहे.
(अ) राजकीय (ब) सामाजिक (क) आर्थिक (ड) सांस्कृतिक
- (2) शाळेत असताना दयापवारांना कोणत्या नाटकात महत्वाची भूमिका नाकारण्यात आली?
(अ) राजा हरिश्चंद्र (ब) राजा अशोक (क) राजा छत्रपती (ड) राजाराम
- (3) ज्ञानाचा ----- नव्हे तर सुगंध दरवळला पाहिजे.
(अ) दर्प (ब) सुगंध (क) वास (ड) दुर्गंधी
- (4) भाषाभिवृद्धीसाठी कोणती दृष्टी महत्वाची ठरते ?
(अ) राजकीय (ब) सामाजिक (क) आर्थिक (ड) यापैकी नाही
- (5) 'ठिय्या' हा शब्द कोणत्या व्यवसायाशी संबंधित आहे ?
(अ) चांभार (ब) कोष्टी (क) गवंडी (ड) सूतार
- (6) आज्ञापत्र हा ग्रंथ ----- महाराजांच्या आज्ञेवरून लिहिल्या गेला.
(अ) दुसरे संभाजी (ब) शाहू महाराज (क) शिवाजी महाराज (ड) रामचंद्रपंत अमात्य
- (7) माझे दत्तक वडील या कथेत लेखकाला कोणी फसविले ते सांगा ?
(अ) अण्णा फाटक (ब) दामू अण्णा (क) अण्णा जोशी (ड) बापू अण्णा
- (8) दया पवार यांच्या कोणत्या आत्मकथातून 'दिवस असे होते' हा लेख घेतला आहे ?
(अ) बलूत (ब) उपरा (क) उचल्या (ड) कोल्हाय्याच पोर
- (9) नोव्हेंबर 1956, कोणते द्विभाषिक राज्य निर्माण झाले ?
(अ) मुंबई (ब) गोवा (क) गुजरात (ड) राजस्थान
- 10) 'भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी' या पाठचे लेखक कोण?
(अ) पु.ल. देशपांडे (ब) श्री. म. माटे (क) दयापवार (ड) चि. वि. जोशी
- (11) कुसुमाग्रजांचे पूर्ण नाव कोणते?
(अ) वामन विष्णू शिखाडकर (ब) विष्णू वामन शिखाडकर (क) केशव मेश्राम
(क) श्रीकांत देशमुख
- (12) ___ डोंगा परी भाव नव्हे डोंगा.
(अ) उस (ब) रस (क) चोखा (ड) रंग
- (13) खालीलपैकी चुकिची जोडी कोणती ?
(अ) 'पाखरे' - केशव मेश्राम (ब) 'जात' - लक्ष्मण महाडिक (क) 'शांतता' - सिद्धार्थ भगत (ड) 'अखेर कमाई' - कुसुमाग्रज
- (14) 'अखेर कमाई' ही कविता ___ संग्रहातून घेतली आहे.
(अ) प्रवासपक्षी (ब) विशाखा (क) बोलावे ते आम्ही (ड) कुणब्याची कविता
- (15) बापाच्या मयतीनंतर त्याच्या मृत्युची सरकारी दफ्तरी नोंद करताना घालाव्या लागतात ___ सरकारी कचेऱ्यांना
(अ) दक्षिणा (ब) सात-बारा (क) मृत्युचा दाखला (ड) प्रदक्षिणा
- (16) संपादिली होती किती मी ___ शांतता
(अ) रागाने (ब) संयमाने (क) कष्टाने (ड) यापैकी नाही

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2018-19

B.A PART-II (Semester-III) Examination

MARATHI LITERATURE

(Literature of Modern Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. संदर्भासहित स्पष्टीकरण द्या:

(अ) "मीही तुझ्यासारखाच एक उक्त काम घेतलंय, मी हें नंबर घालण्याचं, पोटापाण्यासाठी काही तरी करायचं..!"

16

किंवा

"तुमाले भूका कशा आये?" "थोडी!" मी खोटं सांगतो "सरु, तुले?" "मलेई थोडी." दुसर काय म्हणणार? "पीठ पाय बरं मडक्यात किती आये त."

(ब) "घेशील रे. अन् हे गोट्यांचे राज्य. दुसऱ्याला देतापण येते. देऊन टाक न कुणाला जरा—"

किंवा

"काय न्हाई...! इचनाळच्या म्हातारीला बरं न्हाई तवा शालूला घिऊन ये असा सांगावा आलाय, म्हणूनशान आलोय."

(क) मन करारे प्रसन्न | सर्व सिद्धीचे कारण |

मोक्ष अथवा बंधन | सुख समाधान इच्छा ते ||१||

मने प्रतिमा स्थापिली | मने मना पूजा केली |

मने इच्छा पुरविली | मन माऊली सकळांची ||२||

किंवा

हिरा ठेविता ऐरणी वाचे मारिता को धणी ॥

तोचि मोल पावे खरा | करणीचा होय चुरा ॥

मोहरा होय तोच अंगे | सूत न जळे ज्याचे संगे ॥

तुका म्हणे तोची संत | सोसी जगाये आघात ॥

(ड) जेणें वाढे अपकीर्ति | सर्वार्थी ते वर्जावे ॥

सत्य रुचे भलेपण | वचन ते जगासी ॥

होइजेते शुद्ध त्यागे | वाउगे ते सारावे ॥

तुका म्हणे सोटे वर्म | निंद्यकर्म कालिमा ॥

किंवा

देही असोनिया देव । वृथा फिरतो निर्देव ।।
देव आहे अंतर्यामी । व्यर्थ हिंडे तीर्थग्रामी ॥

2. गंगाधर गाडगीळ यांची कथा मध्यमवर्गीय संस्कृतीचे अनुभवविश्व रेखाटणारी आहे स्पष्ट करा. 16

किंवा

मराठी दलित कथेचे वेगळेपण विशद करून 'मजल्याच घर' या कथेचा सविस्तर परामर्श घ्या.

3. (अ) 'रामा मैलकुली' या कथेच्या आधारे रामाचे व्यक्तिचित्र रेखाटा. 8

किंवा

'माय' या कथेचा आधारे ग्रामीण स्त्रीचा संघर्ष तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा.

- (ब) राजन गवस यांच्या 'हुंदका' या कथेतील शालुचे भावविश्व रेखाटा. 8

किंवा

खेडूत माणसाच्या अज्ञानाचे अतिरंजित रूप 'देशी उपाय' या कथेच्या आधारे रेखाटा.

4. (अ) 'मन' या शीर्षकांतर्गत अभंगातून संत तुकारामांनी मनाचे महत्व कसे विशद केले आहे ? 8

किंवा

पोकळ गप्पांपेक्षा आचाराला व अनुभवाला असलेले महत्व 'स्वानुभव' या शीर्षकांतर्गत आलेल्या अभंगांच्या आधारे स्पष्ट करा.

- (ब) संतांबद्दलचे संत तुकारामांचे विचार स्पष्ट करा. 8

किंवा

'संत तुकारामांना संताची संगत अमृतासारखी कल्याणकारक वाटते.' या विधानाचा परामर्श घ्या.

5. खालील बहुपर्यायी प्रश्नांची उत्तरे द्या. 16

(1) रामा बायकोची तब्येत दाखवायला कोणत्या गावाला निघाला?

(अ)नागपूर (ब)पुणे (क)औरंगाबाद (ड)नाशिक

(2) 'माय' ही कथा कोणाची ?

(अ)उद्धव शेळके (ब)शंकर पाटील(क)वामन होवाळ (ड) राजन गवस

(3) लदार साहेब कोणाला भेटायला येत होते?

(अ)शंकर (ब)भीमा (क)राघोजी (ड)रामा

(4) मजल्याच घर बांधायची इच्छा कोणाची होती ?

(अ)भुजाबा (ब)सावजी (क)बयाजी (ड) संताजी

- (5) नोकरी मिळवावयाची, लग्न करायचे आणि मुलांची शिक्षणे करून पेन्शन घ्यायचे, असे या संसारधर्माचे ---- आश्रम होते.
 (अ)पाच (ब)चार (क)आठ (ड)सहा
- (6) ---- साली पृथ्वीभोवताली पुष्कळच अंतराळयाने फिरत होती.
 (अ)2050 (ब)2030 (क)2040 (ड)2045
- (7) धिरगंभीरपणे माणसावरचे ---- वाचले जात होते.
 (अ)दोषपत्र (ब)प्रशस्तीपत्र (क)आरोपपत्र (ड)संमतीपत्र
- (8) सलमा पडवीच्या----- टेकून आमचा खेळ पाहत असे.
 (अ)खिडकीशी (ब)भिंतीशी (क)दाराशी (ड)खांबाशी
- (9) तुका म्हणे मायबापे । अवघी ---- स्वरूपे ॥
 (अ)सृष्टीची (ब)धर्माची (क)देवाची (ड)कर्माची
- (10) तुकारामांच्या मते सज्जनांचे रक्षण करावयाचे असेल तर कोणाचे निर्दालन करावे लागते?
 (अ)दुष्टांचे (ब)सुष्टांचे (क)विशिष्टांचे (ड)यापैकी नाही.
- (11) जोडोनिया धन उत्तम व्यवहारे । ---- विचारें वेच करी ॥
 (अ)अनिर्मळ (ब) कठोर (क)उदास (ड)व्यापक
- (12) तुकारामाच्या मते अर्थ समजून न घेता काय करू नये.
 (अ)वाचन (ब)पाठांतर (क)मनन (ड)चिंतन
- (13) अर्भकाचे साटी । पंते हाती धरिली---- ॥
 (अ)वाटी (ब)झोळी (क)काठी (ड)पाटी
- (14) कुणाचे पाऊले वंदावी असे तुकारामाने सांगितले आहे?
 (अ) कर्म करणाऱ्यांची (ब)ईश्वराची (क)बोले तैसे चाले त्याची (ड)सज्जनांची
- (15) 'जे का रंजले गांजले । त्यासी म्हणे जो आपुले ॥ या अभंगात कुणाचे लक्षण सांगितले आहे.
 (अ)ईश्वराचे (ब)साधूचे (क)मानवाचे (ड)दानवाचे
- (16) योग्य वेळ साधण्यासाठी काय वापरले पाहिजे, असे तुकारामांनी सांगितले आहे ?
 (अ)युक्तिबळ (ब)ज्ञानबळ (क)शक्तीबळ (ड)संपतीबळ

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2018-19

B.A (PART-III) Examination

MARATHI COMPULSORY

(मराठी अनिवार्य)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-70)

1. 'रंग माझा वेगळा' या सुरेश भटांच्या कवितेतून व्यक्त झालेल्या आशय सौंदर्याचे स्पष्टीकरण करा. 12

किंवा

जागतिकीकरणाच्या युगातील बदलते समाजजीवन अजीम नवाज राही यांच्या 'किल्ली' या कवितेतून कसे अधोरेखित होते ?

2. आधुनिकीकरणाच्या युगात बदलत्या कुटुंब-व्यवस्थेचे अत्यंत हृदय असे चित्रण वासुदेव मुलाटे यांनी कसे केले आहे ? 8

किंवा

कुलू खोऱ्यातील बगळ्यांच्या शिकारीचे हृदयाला चटका लावणारे चित्रण मारुती चित्तमपल्लींच्या पाठात कसे आले आहे ?

3. विद्यापीठ निर्मिती मागील महात्मा गांधींची भूमिका 'विद्यापीठीय शिक्षण' या पाठाच्या आधारे विशद करा. 12

किंवा

'वऱ्हाडी लोकभाषा' या पाठामध्ये वा. ना. देशपांडे यांनी वऱ्हाडी बोलीच्या स्वरूपावर कशा प्रकारे प्रकाश टाकला आहे ?

4. राष्ट्रीय उत्पन्न वाढीसाठी कोणकोणत्या उपाय योजना 'राष्ट्राचे उत्पन्न कसे वाढवावे!' या पाठामध्ये. पंढरीनाथ पाटील यांनी सांगितल्या आहेत ? 8

किंवा

'विदर्भाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी', वि. भि. कोलते यांनी कशाप्रकारे रेखाटली आहे ?

5. 'म्हातारपणाचे फायदे' श्री. कृ. कोल्हटकरांनी कशा प्रकारे पटवून दिले आहेत ? 12

किंवा

प्राणप्रिय बैलांप्रती नायक-नायिकेच्या विशुद्ध भावना 'अतिथी देवोभव!' कथेतून कशा व्यक्त झाल्या आहेत ?

6. कान्होपात्राच्या अभंगातून व्यक्त झालेली विठ्ठल भेटीची आर्त भावना तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा. 8

किंवा

सखीने आपल्या सख्याला दिलेला जगण्याचा 'धीर' नारायण सुर्वे यांनी कसा रेखाटला आहे ?

7. (अ) श्री शिवाजी महाविद्यालय, अकोला येथे विविध विषयांच्या प्राध्यापकांची व लिपिकांची काही पदे रिक्त आहेत. या पदभरतीसाठीची जाहीरात तयार करा. ? 5

किंवा

श्री व्यंकटेश महाविद्यालय, देऊळगाव राजा, जि. बुलढाणा येथे वार्षिक स्नेह संमेलन संपन्न झाले आहे. त्याची बातमी तयार करा.

- (ब) खालील उतारा वाचून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे द्या :- 5

अंगमेहनत प्रत्येक माणसाला आवश्यक आहे हा सिद्धांत प्रथम माझ्या मनात भिन्नला टॉलस्टॉयच्या एका निबंधावरून; परंतु हा सिद्धांत इतक्या स्पष्टपणे पटण्यापूर्वीच रस्किनचे 'अंटु दिस लास्ट' (सर्वोदय) वाचून लगेच मी त्याचे आचरणही करू लागलो होतो. अंगमेहनत हे 'ब्रेड लेबर' या इंग्रजी शब्दाचे भाषांतर आहे. 'ब्रेड-लेबरचे शब्दशः भाषांतर रोटी (साठी) मेहनत. रोटीसाठी प्रत्येक माणसाने मेहनत केलीच पाहिजे, शरीर वाकविले पाहिजे असा ईश्वरी नियम आहे. या सिद्धांताचा मूळ शोध टॉलस्टॉय नव्हे तर टॉलस्टॉयहून बऱ्याच अप्रसिद्ध अशा बुर्नोह नावाच्या रशियन लेखकाचा आहे. टॉलस्टॉयने त्याला प्रसिद्धी देऊन आपलासा केला. माझ्या नजरेला हाच सिद्धांत भगवतगीतेच्या तिसऱ्या अध्यायात दिसून येतो. यज्ञ केल्याखेरीज जो खातो तो चोरीचे अन्न खातो, अशा तऱ्हेचा भयंकर शाप यज्ञ न करणाऱ्याला दिला आहे. या ठिकाणी यज्ञ याचा अर्थ अंगमेहनत किंवा रोटी-मेहनत हाच योग्य दिसतो. माझ्या मते तर हाच एक अर्थ शक्य आहे. ते कसेही असो, हाच आपल्या या व्रताचा उगम होय. बुद्धिवादानेही आपण या सिद्धांताशी येऊन पोचतो. मेहनत करित नाही त्याला खाण्याचा हक्कच काय ? बायबल सांगते, 'तू आपली भाकर स्वतःच्या अंगातून घाम काढून कमव व खा.' कोट्याधीशसुद्धा जर आपल्या पलंगावर लोळतच राहिला, आणि तोंडात कोणी आणून घालील तेव्हाच खात गेला, तर त्याला फार काळ खाता यायचे नाही, त्याला अन्नाची गोडीही वाटणार नाही. म्हणून व्यायाम वगैरे करून तो भूक लागेशी करतो; आणि खाण्यासाठी तर त्याला

स्वतःचेच हात तोंड हलवावे लागते. जर अशा तऱ्हेने या नाही तर त्या रूपाने शारीरिक व्यायाम राव व रंक सर्वांना करावाच लागतो. तर मग रोटी उत्पन्न करण्याचाच व्यायाम सर्वांनी का करू नये, असा प्रश्न साहजिक उद्भवतो.

वरील उताऱ्याचा एक तृतीयांश सारांश लिहा.

किंवा

- (1) यज्ञ न करणाऱ्याला कोणता शाप दिलेला आहे ?
- (2) रोटी कमविण्याचा ईश्वरी नियम कोणता?
- (3) वरील उताऱ्याला समर्पक शीर्षक शोधा.
- (4) अंगमेहनत हे कोणत्या इंग्रजी शब्दाचे भाषांतर आहे?
- (5) 'अंटु दिस लास्ट' हे पुस्तक कोणत्या लेखकाचे आहे.

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2018-19

B.A (PART-III) Examination

MARATHI LITERATURE

(Optional)

मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-100)

1. खालील वाक्यांचे संदर्भासह स्पष्टीकरण करा :- 20

(अ) "आगे, कशाला गेलती तू बायासंग सरपनाला माझ्या म्हागारी." "

किंवा

"आपुन पोराईल जर सिकवलंत तर हयाईच्यातून एकादा आंबीडकर बाबा व्हईल."

(आ) रोम पहायला तीन-चार दिवसच नव्हे, तर तीन चार शतकं पुरणार नाहीत !"

किंवा

'स्वर्गाचे प्रवेशद्वार व्हावे, अशी या दरवाज्याची योग्यता आहे.'

(इ) 'गाभाऱ्यात धूप कोंदावा, तसा तिथे निळा प्रकाश कोंदला होता. "

किंवा

"अमेरिकेत जगण्यापेक्षा मरणे अधिक महाग आहे."

(ई) "तुला तुझं घर, समाज बदलयाचा असेल तर फक्त शिक्षण."

किंवा

"ऐकारे बाबानु वली बाळातीन तुमच्यासंग हाय तवा इटाळा चांडाळाचं देवाला बाटवू नका. अजून पाप करू नका."

2. अशोक पवारांच्या "बिराड' या स्वकथनाचे मूल्यमापन करा. 20

किंवा

'बिराड' मधील अशोकची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.

3. पु. ल. देशपांडे यांना व्हेनिस दर्शनात कोणते अनुभव आले ? 20

किंवा

'जावे त्यांच्या देशा' या ग्रंथाचे परीक्षण करा.

4. प्रमाणभाषा आणि बोली यांच्या व्याख्या सांगून त्यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा. 20

किंवा

टिपा लिहा (कोणत्याही दोनवर) :-

- (1) अभ्यस्त शब्द
 - (2) संयुक्त वाक्य.
 - (3) भाषाविज्ञान
 - (4) अल्पप्राण व महाप्राण
5. भाषेचे स्वरूप सांगून भाषेचे विविध उपयोग सांगा. 20

किंवा

'रूपिका' म्हणजे काय ? रूपिका व 'शब्द' यातील फरक अधोरेखित करा.

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2021-22

B.A PART-I (Semester-I) Examination

MARATHI (Compulsory)

(Modern Indian Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. शिवरायांच्या प्रजाहितदक्ष राज्यकारभाराची वैशिष्ट्ये 'स्त्री शूद्रांचा राजा छत्रपती शिवराय' या पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा. 16

किंवा

ऋतुराज वसंताचे हृदयंगम वर्णन 'वसंतवेणा' या ललित निबंधाच्या आधारे लिहा.

2. अल्पभूधारक' कथेचा आशय स्पष्ट करा. 16

किंवा

'भयावह अशा ज्या ज्या गोष्टी असतील त्यांना तोंड द्या - या ठामपणे तोंड द्या' या स्वामी विवेकानंदाच्या विधानाचा परामर्श घ्या.

3. (अ) 'तयास मानव म्हणावे का ?' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा. 8

किंवा

'माय' ची महती व तिच्या हालअपेष्टांना कवी स. ग. पाचपोळ यांनी कसे अधोरेखित केले आहे. स्पष्ट करा.

(ब) कृषिवल संस्कृतीसंबंधीचा अनुभव 'गेले तुटून पंख' या कवितेत कसा व्यक्त झाला आहे. तुमच्या शब्दात लिहा. 8

किंवा

स्त्रीची अस्मिता व त्यासाठी तिला करावी लागणारी बंडखोरी संत जनाबाईंच्या अभंगातून कशी व्यक्त झाली आहे. सविस्तर लिहा.

4. (अ) पंजाब काळे आदर्श कॉलनी, अकोला यांची मोटार सायकल चोरीस गेल्याबद्दल पोलिस स्टेशन, अकोला याचेकडे तक्रार नोंदवणारे पत्र तयार करा. 8

किंवा

स्व-परिचयपत्र तयार करतांना कोण-कोणत्या गोष्टीची काळजी घेणे गरजेचे असते ते स्पष्ट करा.

(ब) कु. मंगला वैद्य हिला स्टेट बँक ऑफ इंडिया मध्ये नोकरीसाठी अर्ज करायचा आहे. त्यासाठी तिचे परिचयपत्र तयार करा. 8

किंवा

कार्यालयीन पत्रव्यवहाराची रचना व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

- (1) स.ग. पाचपोळ यांनी लिहिलेल्या कवितेच नाव काय ?
(अ) योद्धा(ब) माय (क) चाफा (ड) आई
- (2) राज्यभिषेकाचा खर्च शिवाजी राजांनी कोणावर कर लावून भरून काढला ?
(अ) शेतकरी (ब) सैनिक (क) वतनदार (ड) व्यापारी
- (3) दिवसभराची उन्हे पिऊन रात्रंदिवस ताजीत वाणी कोण दिसतात ?
(अ) पानं (ब) फुलं (क) फळं (ड) झाडं
- (4) कवी 'बी' यांचा जन्म विदर्भातील कोणत्या गावी झाला ?
(अ) नागपूर (ब) चंद्रपूर (क) मलकापूर (ड) यवतमाळ
- (5) त्यास मानव म्हणावे का ? ही कविता कोणत्या काव्यसंग्रहातून घेतली आहे ?
(अ) काव्यफुले (ब) अग्नीपुते (क) रानफुले (ड) झेंडूचीकफुले
- (6) 'जन विषयाचे किडे' 'यांची धाव बाह्याकडे' कवितेच्या या ओळी कोणाच्या आहेत ?
(अ) ग्रेस (ब) बालकवी (क) बी (ड) कुसुमाग्रज
- (7) 'गेले तुटून पंख' या कवितेतून कोणत्या संस्कृती संबंधीचा विचार व्यक्त केला आहे ?
(अ) नाग संस्कृती (ब) कृषी संस्कृती (क) ऋणी संस्कृती (ड) देव संस्कृती
- (8) 'मला उद्ध्वस्त व्हायचय' हे आत्मकथन कोणाचे आहे ?
(अ) शंकरराव खरात (ब) दया पवार (क) नामदेव ढसाळ (ड) मलिका अमरशेख
- (9) चिंतामण कोणत्या गावास राहायला जातो ?
(अ) वडगाव (ब) आडगाव (क) सावारगाव (ड) लालखेड
- (10) थंडी पळवून नेणारा ऋतुराज कोणास म्हटले आहे ?
(अ) हेमंत (ब) वसंत (क) शरद (ड) वर्षा
- (11) भागवत धर्माचे पहिले संघटक म्हणून कोणत्या संतास ओळखतात ?
(अ) संत ज्ञानेश्वर (ब) संत एकनाथ (क) संत नामदेव (ड) संत रामदास
- (12) संत नामदेवांच्या कुटुंबाबरोबर पंढरपूरास राहावयास कोण आले होते ?
(अ) संत सोयराबाई (ब) संत कान्होपात्रा (क) संत जनाबाई (ड) संत मिराबाई
- (13) स्वामी विवेकानंदांच्या मते जगाचा इतिहास कोणी घडविला ?
(अ) देवांनी (ब) दानवांनी (क) मानसांनी (ड) स्वतःवर श्रद्धा-असणाऱ्यांनी
- (14) 'हा तुमचा दोष नाही. तुमच्या शिक्षण पद्धतीचा आहे' हे उद्गार कोणाचे आहे ?
(क) साने गुरुजी (ब) जयंत नारळीकर (क) महात्मा फुले (ड) र.धो. कर्वे
- (15) औरंगजेबाने लावलेल्या कोणत्या कराला शिवाजी राजांनी विरोध केला होता ?
(अ) शेतसारा (ब) जिझिया (क) महसूलकर (ड) यात्राकर
- (16) सर्व शक्तीने युक्त असा कोण असतो ?
(अ) हत्ती (ब) राक्षस (क) मानव (ड) परमेश्वर

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2021-22

B.A PART-I (Semester-I) Examination

(Literature of Modern Language)

MARATHI LITERATURE

(Optional)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. संदर्भासह स्पष्टीकरण करा :-

16

(अ) ह्या गंगेमधि गगन वितळले,
शुभाशुभाचा फिटे किनारा,
अर्ध्या हाकेवरी उतरला
बुद्धगयेचा पिवळा वारा.

किंवा

एकटाच आलो नाही युगाची साथ आहे.
सावध असा तुफानाची हीच सुरुवात आहे
कामगार आहे मी तळपती तलवार आहे
साररचतांनो ! थोडासा गुन्हा घडणार आहे.

(ब) "पुन्ना आपल्या घरी गॅसबी आण दादा... म्हणजे चुलीत जाळ मुक्त बसायचं
काम नाई फुकनीन बटन दाबलं कि सुरु गॅस."

किंवा

"तुले सांगायसाठीच बलावल हेतू करून इकडी; मले काई आता तुपल्या पाण्याची
गरज राहयली नाई."

(क) हाकेवर आहे गाव
याच आशेने चाललें,
गेले दिवस महिने
वाटे युगच संपले.

किंवा

इंद्राचा मज भोग हवा अन् चंद्राचा योग हवा योग असो रतिभोग असो अतिजागृत
त्यात प्रयोग हवा.

(ड) "तुमच्यान मले ही पुनमची साडी भेटली. जाईल हामेशा त्या बौद्रया साड्या
नेसावं लागायच्या. "

किंवा

"आरे जाप बिट्ट्या: मजाक केली व्हती म्या तुपली. समदे लोक बोलतात, तेच
बोललो मी. पण तुले राग आला...."

2. (अ) 'तहान' कांदबरीतील पाणी टंचाई विरोधी आंदोलनांची चर्चा करा. 8
किंवा
'रत्ना' चे व्यक्तिचित्र रेखाटा.
- (ब) 'तहान' कांदबरीतील तुम्हाला आवडलेल्या कोणत्याही एका हृदयस्पर्शी प्रसंगाचे थोडक्यात वर्णन करा. 8
किंवा
'रामकोर' ची व्यक्तिरेखा साकारा.
3. 'तहान' कांदबरीतील ग्रामीण जीवनमूल्यांचा शोध घ्या. 16
किंवा
'तहान' कांदबरीचे कथानक तुमच्या शब्दात मांडा.
4. (अ). केशवसुतांच्या काव्यातील सामाजिक जाणिवांचा आढावा घ्या 8
किंवा
खालीलपैकी एका कवितेचे रसग्रहण करा:
(1) गणपत वाणी
(2) चार शब्द.
(3) झंझावात
(ब) कुसुमाग्रजांच्या काव्यातून व्यक्त होणाऱ्या सामाजिक विषमतेच्या जाणिवांचा परामर्श घ्या. 8
किंवा
विंदा करंदीकरांच्या कवितांमधून मानवतावादाच्या विविध रूपाचे दर्शन कसे घडते ते सांगा.
5. खालील वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नातील अचूक उत्तर निवडा :- 16
(1) आपण _____ जात असल्याचं बाकीच्या गाडीवानाजवळ बबनने बोलून दाखविले.
(अ) गारमाळात (ब) उंबरनाल्यात (क) शेतात (ड) बगिच्यात
- (2) राघोजी शेवाळे बैल राखण्यात साऱ्या _____ प्रसिद्ध होता.
(अ) गावात (ब) तालुक्यात (क) पंचक्रोशीत (ड) जिल्ह्यात
- (3) पुंजाजी जुमडेच्या चुकीमुळे हे गाव आगीत भस्मसात झाले.
(अ) पारखेड (ब) सारंगपूर (क) लाडखेड (ड) बोदेगाव
- (4) दातांची सळसळ थांबविण्यासाठी राघोजी _____ चा तुकडा तोंडात टाकायचा.
(अ) सुपारी (ब) दगड (क) गार (ड) शिंपले
- (5) विंदा करंदीकर आपल्या मनाला काय वणवण्यास सांगतात.
(अ) गार (ब) दगड (क) शिंपला (ड) तुतारी
- (6) नव्या मन्तील नव्या दमाचा _____ आहे.
(अ) शूरशिपाई (ब) चौकीदार (क) सैनिक (ड) हवालदार
- (7) नारायण सुर्वे यांच्या मते _____ सवाल रोजचाच आहे.

- (अ)येण्या-जाण्याचा (ब) दाग-दागिण्याचा (क) काम-धंद्याचा (ड) रोजी-रोटीचा
- (8) अर्ध्या हाकेवर ___ पिवळा वारा.
(अ) रामतीर्थाचा (ब) बुद्धगयेचा (क) गंगातीर्थाचा (ड) वटवृक्षाचा
- (9) तोताराम गालफाडेच्या मुलीचे नाव काय होते ?
(अ) वर्षा (ब) राधा (क) गोदा (ड) रत्ना
- (10) मोहन काळेला बबन - रत्नाच्या प्रेमप्रकरणाची माहिती कोणी दिली ?
(अ) वर्षा-रत्ना (ब) द्वारका-तारा (क) राधा-गोदा (ड) रामकोर-वर्षा
- (11) 'तहान' या कादंबरीस प्रस्तावना कुणी लिहिली आहे :
(अ) प्रा. डॉ. मनोहर जाधव (ब) प्रा. डॉ. रणधीर शिंदे (क) डॉ. गजानन जाधव
(ड) रा. रं. बोराडे
- (12) बबन व रत्नाच्या भेटीची जागा कोणती ?
(अ) उंबरनाला (ब) वडाळी गार्डन (क) केळीची बाग (ड) जांबनाला
- (13) केशवसुतांना सर्वत्र कशाच्या खुणा दिसतात.
(अ) गावाच्या (ब) घराच्या (क) मित्राच्या (ड) शाळेच्या
- (14) बा.सी. मर्डेकर बुद्धीला कशाप्रकारे वाकू दे असे म्हणतात.
(अ) लयाळाप्रमाणे (ब) बांबूप्रमाणे (क) तप्त पोलादाप्रमाणे (ड)तीरकमाणीप्रमाणे
- (15) वळसे घालीत कोण येत आहे ?
(अ) नकूल (ब) अजगर (क) मन्थर नाग (ड) सरडा
- (16) इंदिरा संत यांच्यामते रक्तामध्ये कशाची ओढ आहे.
(अ) मातीची (ब) पैशाची (क) प्रेमाची (ड) सुखाची

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2021-22

B.A PART-II (Semester-III) Examination

MARATHI (Compulsory)

(Modern Indian Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. 'दिवस असे होते' या पाठातील लेखकाचे स्वानुभव तुमच्या शब्दात सांगा. 16

किंवा

"छत्रपती शिवाजी महाराजांची पर्यावरण विषयक दूरदृष्टी आजही उपयुक्त ठरते", हे आज्ञापत्राच्या आधारे विशद करा.

2. "भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी" या पाठातून श्री. म. माटे यांनी मराठी भाषेचे वैभव वाढविण्याकरीता कोणते उपाय सांगितले, चर्चा करा. 16

किंवा

आ. ह. साळुंके यांनी समाजात ज्ञानाचा वृथा अभिमान तिरस्करणीय, तर कोमलतेसह येणारे ज्ञान सदैव संस्मरणीय ठरते, हा विचार कसा मांडला ते स्पष्ट करा.

3. (अ) वक्तृत्व म्हणजे काय? हे थोडक्यात सांगून वक्तृत्व कलेचे विविध पैलू स्पष्ट करा. 8

किंवा

प्रभावी वक्ता होण्यासाठी वक्त्याने कोणती तयारी करावी, ते 'वक्तृत्वकला' या लेखाच्या आधारे स्पष्ट करा.

ब) 'सूत्रसंचालन एक कला' हे स्पष्ट करून समयसूचकता व प्रसंगावधान याचे महत्व सूत्रसंचालन करताना माता हवे, कसे वे स्पष्ट करा. 8

किंवा

सूत्रसंचालकाकडे ताज्या घडामोडीची जाण व मुलाखत घेण्यापूर्वी पूर्व तयारी असायला हवी कसे से 'सूत्रसंचालन' लेखाचे आधारे स्पष्ट करा.

4. (अ) बाह्यरूपापेक्षा आंतरिक भाव पवित्र व सात्विक असतो", हे संत चोखामेळा यांच्या अभंगाच्या आधारे सोदाहरण स्पष्ट करा. 8

किंवा

'सात बाराची नोंद' या कवितेतून शेतकऱ्याची होणारी पिळवणूक अधोरेखित करा.

(ब) कवी कुसुमाग्रजांनी 'अखेर कमाई' कवितेतून सामाजिक दांभिकतेवर कसे कोरडे ओढले ते सांगा. 8

किंवा

'बदलत्या संस्कृतीची जाणीव', श्रीकांत देशमुख यांच्या "जात" या कवितेतून कशी व्यक्त झाली ते सांगा.

- (1) नोव्हेंबर 1956, कोणते द्विभाषिक राज्य निर्माण झाले ?
(अ) मुंबई (ब) गोवा (क) गुजरात (ड) राजस्थान
- (2) 'भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी' या पाठचे लेखक कोण ?
(अ) पु.ल. देशपांडे (ब) श्री. म. माटे (क) दयापवार (ड) चि. वि. जोशी
- (3) कुसुमाग्रजांचे पूर्ण नाव कोणते ?
(अ) वामन विष्णू शिखाडकर (ब) विष्णू वामन शिखाडकर (क) केशव मेश्राम
(क) श्रीकांत देशमुख
- (4) _____ डोंगा परी भाव नव्हे डोंगा.
(अ) उस (ब) रस (क) चोखा (ड) रंग
- (5) खालीलपैकी चुकिची जोडी कोणती ?
(अ) 'पाखरे' - केशव मेश्राम (ब) 'जात' - लक्ष्मण महाडिक (क) 'शांतता' -
सिद्धार्थ भगत (ड) 'अखेर कमाई' - कुसुमाग्रज
- (6) 'अखेर कमाई' ही कविता _____ संग्रहातून घेतली आहे.
(अ) प्रवासपक्षी (ब) विशाखा (क) बोलावे ते आम्ही (ड) कुणब्याची कविता
- (7) बापाच्या मयतीनंतर त्याच्या मृत्युची सरकारी दफ्तरी नोंद करताना घालाव्या
लागतात _____ सरकारी कचेऱ्यांना
(अ) दक्षिणा (ब) सात-बारा (क) मृत्युचा दाखला (ड) प्रदक्षिणा
- (8) संपादिली होती किती मी _____ शांतता
(अ) रागाने (ब) संयमाने (क) कष्टाने (ड) यापैकी नाही
- (9) मुंबई ही भारताची ----- राजधानी आहे.
(अ) राजकीय (ब) सामाजिक (क) आर्थिक (ड) सांस्कृतिक
- (10) शाळेत असताना दयापवारांना कोणत्या नाटकात महत्वाची भूमिका नाकारण्यात
आली ?
(अ) राजा हरिश्चंद्र (ब) राजा अशोक (क) राजा छत्रपती (ड) राजाराम
- (11) ज्ञानाचा ----- नव्हे तर सुगंध दरवळला पाहिजे.
(अ) दर्प (ब) सुगंध (क) वास (ड) दुर्गंधी
- (12) भाषाभिवृद्धीसाठी कोणती दृष्टी महत्वाची ठरते ?
(अ) राजकीय (ब) सामाजिक (क) आर्थिक (ड) यापैकी नाही
- (13) 'ठिय्या' हा शब्द कोणत्या व्यवसायाशी संबंधित आहे ?
(अ) चांभार (ब) कोष्टी (क) गवंडी (ड) सूतार
- (14) आज्ञापत्र हा ग्रंथ ----- महाराजांच्या आज्ञेवरून लिहिल्या गेला.
(अ) दुसरे संभाजी (ब) शाहू महाराज (क) शिवाजी महाराज (ड) रामचंद्रपंत अमात्य
- (15) माझे दत्तक वडील या कथेत लेखकाला कोणी फसविले ते सांगा ?
(अ) अण्णा फाटक (ब) दामू अण्णा (क) अण्णा जोशी (ड) बापू अण्णा
- (16) दया पवार यांच्या कोणत्या आत्मकथातून 'दिवस असे होते' हा लेख घेतला आहे ?
(अ) बलूत (ब) उपरा (क) उचल्या (ड) कोल्हाय्याच पोर

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2021-22

B.A PART-II (Semester-III) Examination

MARATHI LITERATURE

(Literature of Modern Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. संदर्भासहित स्पष्टीकरण द्या: 16

(अ) "घेशील रे. अन् हे गोट्यांचे राज्य. दुसऱ्याला देतापण येते. देऊन टाक न कुणाला जरा—"

किंवा

"काय न्हाई...! इचनाळच्या म्हातारीला बरं न्हाई तवा शालूला घिऊन ये असा सांगावा आलाय, म्हणूनशान आलोय."

(ब) "मीही तुझ्यासारखाच एक उक्त काम घेतलंय, मी है नंबर घालण्याचं, पोटापाण्यासाठी काही तरी करायचं...!"

किंवा

"तुमाले भूका कशा आये?" "थोडी!" मी खोटं सांगतो "सरु, तुले?" "मलेई थोडी." दुसर काय म्हणणार? "पीठ पाय बरं मडक्यात किती आये त."

(क) जेणें वाढे अपकीर्ति । सर्वार्थी ते वर्जावे ॥

सत्य रुचे भलेपण । वचन ते जगासी ॥

होइजेते शुद्ध त्यागे । वाउगे ते सारावे ॥

तुका म्हणे सोटे वर्म । निंद्यकर्म कालिमा ॥

किंवा

देही असोनिया देव । वृथा फिरतो निर्देव ॥

देव आहे अंतर्यामी । व्यर्थ हिंडे तीर्थग्रामी ॥

(ड) मन करारे प्रसन्न । सर्व सिद्धीचे कारण ।

मोक्ष अथवा बंधन । सुख समाधान इच्छा ते ॥१॥

मने प्रतिमा स्थापिली । मने मना पूजा केली ।

मने इच्छा पुरविली । मन माऊली सकळांची ॥२॥

किंवा

हिरा ठेविता ऐरणी वाचे मारिता को धणी ॥
तोचि मोल पावे खरा । करणीचा होय चुरा ॥
मोहरा होय तोच अंगे । सूत न जळे ज्याचे संगे ॥
तुका म्हणे तोची संत । सोसी जगाये आघात ॥

2. (अ) 'रामा मैलकुली' या कथेच्या आधारे रामाचे व्यक्तिचित्र रेखाटा. 8

किंवा

'माय' या कथेचा आधारे ग्रामीण स्त्रीचा संघर्ष तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा.

- (ब) राजन गवस यांच्या 'हुंदका' या कथेतील शालुचे भावविश्व रेखाटा. 8

किंवा

- खेडूत माणसाच्या अज्ञानाचे अतिरंजित रूप 'देशी उपाय' या कथेच्या आधारे रेखाटा.
3. गंगाधर गाडगीळ यांची कथा मध्यमवर्गीय संस्कृतीचे अनुभवविश्व रेखाटणारी आहे स्पष्ट करा. 16

किंवा

मराठी दलित कथेचे वेगळेपण विशद करून 'मजल्याच घर' या कथेचा सविस्तर परामर्श घ्या.

4. (अ) संतांबद्दलचे संत तुकारामांचे विचार स्पष्ट करा. 8

किंवा

'संत तुकारामांना संताची संगत अमृतासारखी कल्याणकारक वाटते.' या विधानाचा परामर्श घ्या.

- (ब) 'मन' या शीर्षकांतर्गत अभंगातून संत तुकारामांनी मनाचे महत्व कसे विशद केले आहे ? 8

किंवा

पोकळ गप्पांपेक्षा आचाराला व अनुभवाला असलेले महत्व 'स्वानुभव' या शीर्षकांतर्गत आलेल्या अभंगांच्या आधारे स्पष्ट करा.

5. खालील बहुपर्यायी प्रश्नांची उत्तरे द्या. 16

(1) तुका म्हणे मायबापे । अवघी ---- स्वरूपे ॥

(अ)सृष्टीची (ब)धर्माची (क)देवाची (ड)कर्माची

(2) तुकारामांच्या मते सज्जनांचे रक्षण करावयाचे असेल तर कोणाचे निर्दालन करावे लागते?

(अ)दुष्टांचे (ब)सुष्टांचे (क)विशिष्टांचे (ड)यापैकी नाही.

(3) जोडोनिया धन उत्तम व्यवहारे । ---- विचारें वेच करी ॥

(अ)अनिर्मळ (ब) कठोर (क)उदास (ड)व्यापक

- (4) तुकारामाच्या मते अर्थ समजून न घेता काय करू नये.
 (अ)वाचन (ब)पाठांतर (क)मनन (ड)चिंतन
- (5) अर्भकाचे साटी । पंते हाती धरिली---- ॥
 (अ)वाटी (ब)झोळी (क)काठी (ड)पाटी
- (6) कुणाचे पाऊले वंदावी असे तुकारामाने सांगितले आहे?
 (अ) कर्म करणाऱ्यांची (ब)ईश्वराची (क)बोले तैसे चाले त्याची (ड)सज्जनांची
- (7) 'जे का रंजले गांजले । त्यासी म्हणे जो आपुले ॥ या अभंगात कुणाचे लक्षण सांगितले आहे.
 (अ)ईश्वराचे (ब)साधूचे (क)मानवाचे (ड)दानवाचे
- (8) योग्य वेळ साधण्यासाठी काय वापरले पाहिजे, असे तुकारामांनी सांगितले आहे ?
 (अ)युक्तिबळ (ब)ज्ञानबळ (क)शक्तीबळ (ड)संपतीबळ
- (9) रामा बायकोची तब्येत दाखवायला कोणत्या गावाला निघाला?
 (अ)नागपूर (ब)पुणे (क)औरंगाबाद (ड)नाशिक
- (10) 'माय' ही कथा कोणाची ?
 (अ)उद्धव शेळके (ब)शंकर पाटील(क)वामन होवाळ (ड) राजन गवस
- (11) लदार साहेब कोणाला भेटायला येत होते?
 (अ)शंकर (ब)भीमा (क)राघोजी (ड)रामा
- (12) मजल्याच घर बांधायची इच्छा कोणाची होती ?
 (अ)भुजाबा (ब)सावजी (क)बयाजी (ड) संताजी
- (13) नोकरी मिळवावयाची, लग्न करायचे आणि मुलांची शिक्षणे करून पेन्शन घ्यायचे, असे या संसारधर्माचे ---- आश्रम होते.
 (अ)पाच (ब)चार (क)आठ (ड)सहा
- (14) ----- साली पृथ्वीभोवताली पुष्कळच अंतराळयाने फिरत होती.
 (अ)2050 (ब)2030 (क)2040 (ड)2045
- (15) धिरगंभीरपणे माणसावरचे ----- वाचले जात होते.
 (अ)दोषपत्र (ब)प्रशस्तीपत्र (क)आरोपपत्र (ड)संमतीपत्र
- (16) सलमा पडवीच्या----- टेकून आमचा खेळ पाहत असे.
 (अ)खिडकीशी (ब)भिंतीशी (क)दाराशी (ड)खांबाशी

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2021-22

B.A PART-III (Semester-V) Examination

MARATHI (Compulsory)

(Modern Indian Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. जोतीराव फुल्यांनी 'शेतकऱ्यांचा असूड' मधील प्रास्ताविकातून कोणाचा इतिहास मांडला? 16

किंवा

मंत्रबळ नव्हे, यंत्रबळ! या वैचारिक लेखातून सावरकरांनी कोणता संदेश दिला.

2. द. ता. भोसले यांनी मानवी जीवनातील महत्व कसे पटवून दिले आहे? 16

किंवा

पाणी या कथेतून दुष्काळी परिस्थितीचे कशाप्रकारे वर्णन केले आहे.

3. (अ) गाव या कवितेतून कवी ग्रेसची उत्कट प्रेम कसे व्यक्त झाले आहे. 8

किंवा

निसर्गाची उदार वृत्ती वाहरू सोनवणेच्या कवितेतून कशाप्रकारे प्रतीत होते.

ब) उध्वस्त मानवी मुल्ये सुखदेव ढाणकेच्या कवितेतून कसे अधोरेखित झाले आहे. 8

किंवा

दातासाठी हत्तीला मारण्याचे गणित या कवितेचे रसग्रहण करा.

4. (अ) माहितीपत्रकाचे वर्गीकरण स्पष्ट करून निमंत्रणपत्रीकेचा हेतू आणि उद्देश सविस्तर लिहा. 8

किंवा

अहवाल तयार करण्याचे वेगवेगळे टप्पे कोणते?

(ब) स्तंभ लेखनाचे प्रेरणा स्वरूप व व्याप्ती याबद्दल माहिती सांगा. 8

किंवा

प्रसार माध्यमांसाठी लेखन कौशल्याचे स्वरूप सांगा

5. खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :- 16

(1) 'शेतकऱ्यांचा असूड' हा ग्रंथ कोणाचा?

(अ) शाहू महाराज (ब) जोतीराव फुले

(क) गो. ग. आगरकर (ड) म. गांधी

(2) मंत्रबळ नव्हे, यंत्रबळ! हा वैज्ञानिक लेख कोणाचा?

(अ) जोतीराव फुले (ब) वि. दा. सावरकर

(क) दादा धर्माधिकारी (ड) द. ता. भोसले

- (3) देवभोळेपणा घटतो, त्या मानाने यंत्रशीलपणा वाढतो! हे उद्गार कोणाचे ?
 (अ) जोतीराव फुले (ब) वि. दा. सावरकर
 (क) दादा धर्माधिकारी (ड) शाहू महाराज
- (4) सत्य विचार नेहमी असतो.
 (अ)सापेक्ष (ब)कटाक्ष (क)औपचारिक (ड) निरपेक्ष
- (5) बुद्धी माणसाची खरी शक्ती हा वैचारिक लेख कुणाचा ?
 (अ) जोतीराव फुले (ब) वि. दा. सावरकर
 (क) म. गांधी (ड) दादा धर्माधिकारी
- (6) लोकजीवनाचे महत्व खालीलपैकी कुणी पटवून दिले.
 (अ) द. ता. भोसले (ब) भास्कर चंदनशिव (क) ग्रेस (ड) बालकवी
- (7) श्रीगणेश कोणत्या वृक्षात निवास करतो?
 (अ) मंदारवृक्ष (ब) बिल्ववृक्ष (क) कदंबिनी (ड) वटवृक्ष
- (8) पाणी हे कथालेखन खालील पैकी कुणाचे?
 (अ) भास्कर चंदनशिव (ब) द. ता. भोसले (क) ग्रेस (ड) बालकवी
- (9) 'मिस्कीलार' हा कथासंग्रह कुणाचा?
 (अ) मुकुंद टाकसाळे (ब) भास्कर चंदनशिव (क) ग्रेस (ड) बालकवी
- (10) दामू हे व्यक्तिरेखा कोणत्या कथेतील आहे ?
 (अ) पाणी (ब) मिस्कीलार (क) दहा पैशाचा तमाशा (ड) हंसबद्ध
- (11) 'जे का रंजले गांजले' ही अभंगवाणी कोणाची?
 (अ) रामदास (ब) तुकाराम (क) एकनाथ (ड) ज्ञानेश्वर
- (12) 'जन बुडाले' असे कोण म्हणतो ?
 (अ) रामदास (ब) तुकाराम (क) एकनाथ (ड) ज्ञानेश्वर
- (13) 'औदुंबर' ही कविता कोणाची?
 (अ) ग्रेस (ब) बालकवी (क) वाहरू सोनवणे (ड) सुखदेव ढाणके
- (14) 'पिंडपात' हा काव्यसंग्रह कोणाचा ?
 (अ) बालकवी (ब) ग्रेस (क) सुखदेव ढाणके (ड) वाहरू सोनवणे
- (15) स्वार्थासाठी जनसामान्यांचा वापर केला जातो, हे विचार कुणाचे?
 (अ) लोकनाथ यशवंत (ब) ग्रेस (क) वाहरू सोनवणे (ड) बालकवी
- (16) 'जीवनाचा शोध घेतांना' ही कविता कोणाची?
 (अ) वाहरू सोनवणे (ब) बालकवी (क) लोकनाथ यशवंत (ड) ग्रेस

सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय अकोला

सत्रांत परीक्षा 2021-22

B.A PART-III (Semester-V) Examination

MARATHI LITERATURE

(Modern Indian Language)

[वेळ-तीन तास]

(एकूण गुण-80)

सूचना:- बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी सुरुवातीस सोडविलेल्या प्रश्नांची उत्तरे मुल्यांकन करताना गृहीत धरल्या जातील.

1. संदर्भाहित स्पष्टीकरण द्या.

(अ) 'तुम्हाला लबाड वाटतंय नव्ह माज बोलण?

खरच बघितलय म्या.'

4

किंवा

'भेताबिता म्हंजे काय? अवं, लई भुताचा तरास असनुया रातच्याला.'

(ब) 'आता आमी तुला मारलं का काई ? तूच सांग.'

4

किंवा

'उलट तंबाखू खावी मानसन, लई चांगलं आसत.'

2. मिरासदारी या कथेचे वाङ्मयीन मूल्यमापन करा.

16

किंवा

'धडपडणारी मुले' या कथेतून खेड्यातील वास्तव दर्शनाचे चित्रण करा.

3. (अ) नव्याण्णवबादची सफर या कथेतील नाना घोडके यांचे व्यक्तिचित्र रेखाटा.

8

किंवा

भुताचा जन्म या कथेतील आशय स्पष्ट करा.

(ब) 'कोणे एके काळी' या कथेतील विनोदी स्वरूप उलगडून दाखवा.

8

किंवा

'माझी पहिली चोरी' या कथेतील संघर्ष चित्रण स्पष्ट करा.

4. साहित्य म्हणजे काय? साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया सोदाहरण स्पष्ट करा.

16

किंवा

शास्त्रभाषा आणि व्यवहार भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

5. साहित्यातील संवेदनात्मकता म्हणजे काय?

8

किंवा

साहित्यातील वैचारिकता स्पष्ट करा.

6. वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्न

16

1. 'लेका, हया वक्ताला भूतं हमेशा हिंडत्यात' असे कोण म्हणत असे?

(अ) नाना घोडके (ब) तुकाराम (क) वामन (ड) आंधू

2. देशमुखने पाळलेला पठ्या कोण होता ?

- (अ) नाना घोडके (ब) तुकाराम लांडगे (क) वामन (ड) आंधू
3. 'काड कि भायेर आता, आटप लौकर' हे उद्गार कुणाचे ?
 (अ) वासू (ब) डिगा (क) हऱ्या (ड) वामन
4. लोनाऱ्याचा पोरगा खालील पैकी कोण ?
 (अ) वासू (ब) वामन (क) हऱ्या (ड) डिगा
5. व्यंकुची शिकवणी या कथेतील कंत्राटदार कोण ?
 (अ) व्यंकू (ब) यदु वडार (क) वासू (ड) मास्तर
6. 'हा एक नंबरचा गाढव आहे' असे मास्तरांनी कोणाकडे बोट दाखवली ?
 (अ) साठे (ब) वसईकर (क) यदू (ड) व्यंकू
7. नगऱेश्वर मंदिर खालीलपैकी कोणत्या कथेशी संबंधित आहे ?
 (अ) निरोप (ब) गवात (क) कोणे एके काळी (ड) स्पर्श
8. 'बायली ! नारळ लई दांडगा हाय! हे उद्गार कोणाचे ?
 (अ) शिवा (ब) चौगुले (क) नामजा (ड) आनशी
9. शाळेतील समारंभ या कथेत तात्यासाहेब हे कशाचे अध्यक्ष आहेत.
 (अ) कार्यक्रमाचे (ब) संस्थेचे (क) शाळेचे (ड) महाविद्यालयाचे
10. माझी पहिली चोरी या कथेत चोरी कोणाच्या इथे चोरी झाली ?
 (अ) तात्यासाहेब (ब) नानासाहेब (क) घरमालक (ड) अण्णासाहेब
11. 'तात्या, आमच्या शाळेची ट्रीप जायचीय' असे कोणी म्हटले ?
 (अ) नारायण (ब) तात्या (क) देशपांडे (ड) कुलकर्णी
12. 'शास्त्र म्हणजे? प्रश्नच नाही' हा प्रश्न कुणी केला ?
 (अ) तात्या (ब) नारायण (क) देशपांडे (ड) कुलकर्णी
13. भोकरवाडी हे गाव कोणत्या कथेशी संबंधित आहे ?
 (अ) स्पर्श (ब) निरोप (क) गवत (ड) पंचनामा
14. 'महाद्या' हे पात्र कोणत्या कथेशी निगडीत आहे ?
 (अ) पंचनामा (ब) निरोप (क) गवत (ड) स्पर्श
15. गवत या कथेतील बाबू हा कोणाचा मुलगा होता ?
 (अ) रामा महार (ब) बापू (क) तात्या (ड) नारायण
16. नागू गवळ्या हे पात्र कोणत्या कथेशी संबंधित आहे ?
 (अ) निरोप (ब) गवत (क) स्पर्श (ड) झोप

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-१ (सेमिस्टर-I)

इतिहास विभाग (History of India from Earliest Time to 1205 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - हिवाळी २०१७-१८)

[Maximum Marks : 80

- सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.
- प्र.१ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :
- (१) हडप्पा संस्कृतीची लिपी कोणती होती. ०१
अ) अंकलिपी ब) अक्षरलिपी
क) चित्रलिपी ड) मोडीलिपी
- (२) आर्य संस्कृतीचा पहिला वेद कोणाचा. ०१
अ) ऋग्वेद ब) सामवेद
क) यजुर्वेद ड) अथर्ववेद
- (३) हडप्पा संस्कृतीमधील लोकांचा मुख्य व्यवसाय कोणता होता. ०१
अ) शेती ब) सावकारी
क) पशूपालन ड) धातू काम
- (४) लोकमान्य टिळकांच्या मते आर्यांचे मूळस्थान कोणते होते. ०१
अ) उत्तर ध्रुव ब) आशिया
क) युरोप ड) भारत
- (५) दाशराज्ञ युद्धात कोणत्या टोळीचा विजय झाला. ०१
अ) पुरु ब) अनु
क) भरत ड) यदु
- (६) अष्टांगमार्ग कोणत्या धर्माशी संबंधित आहे. ०१
अ) जैन ब) बौद्ध
क) मुस्लिम ड) वैदिक
- (७) जैन धर्माचे २३ व तिर्थंकर कोण. ०१
अ) ऋषभनाथ ब) पार्श्वनाथ
क) अजीतनाथ ड) वर्धमान महावीर
- (८) सियुकी हा ग्रंथ कोणी लिहिला. ०१
अ) टॉलेमी ब) कौटील्य
क) ह्यूएनत्संग ड) फाहियान
- (९) हीनयान-महायान हे दोन पंथ कोणत्या धर्माचे होते. ०१
अ) मुस्लिम ब) हिंदू
क) जैन ड) बौद्ध
- (१०) पहिली बौद्ध धर्मसभा कोठे भरली. ०१
अ) पाटलीपूत्र ब) कनोज
क) राजगृह ड) वैशाली
- (११) वैदिक धर्मातील उपनिषदांची संख्या किती. ०१
अ) १०४ ब) १०२
क) १०६ ड) १०८
- (१२) कोणत्या वेदात मुख्यत्वे औषधी वनस्पतीचे वर्णन आहे. ०१
अ) यजुर्वेद ब) ऋग्वेद
क) अथर्ववेद ड) सामवेद

(१३) वैदिक काळात विवाहाचे प्रकार किती होते.	०१
अ) ४	ब) १६
क) १	ड) ८
(१४) उत्तर वैदिक काळात किती आश्रम होते.	०१
अ) ४	ब) ६
क) ८	ड) २
(१५) पहिली जैन धर्म परिषद कोठे भरली होती.	०१
अ) कलिंग	ब) उज्जैन
क) वल्लभी	ड) पाटलीपुत्र
(१६) जैन धर्माचे २४ वे तिर्थंकर कोण होते.	०१
अ) पार्श्वनाथ	ब) अजीतनाथ
क) वर्धमान महावीर	ड) ऋषभनाथ
प्र.२ : मौर्यकालीन प्रशासनाची सविस्तर माहिती लिहा.	१६
किंवा	
सम्राट अशोकाचे बौद्ध धर्मातील योगदान स्पष्ट करा.	१६
प्र.३ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
अ) गुप्तकालीन साहित्यिक विकास याविषयी माहिती लिहा.	४
ब) गुप्तकालीन व्यापाराबाबत माहिती लिहा.	४
क) गुप्त-वाकाटक संबंध स्पष्ट करा.	४
ड) वाकाटककालीन कलेविषयी माहिती लिहा.	४
किंवा	
इ) चंद्रगुप्त द्वितीय ला शकारी का म्हणतात.	४
फ) वाकाटकांचे वैज्ञानिक प्रगतीबाबत माहिती लिहा.	४
ग) गुप्तकालीन वैज्ञानिक प्रगतीबाबत माहिती लिहा.	४
ह) गुप्त साम्राज्याच्या पतनाची कारणे लिहा.	४
प्र.४ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	
अ) सम्राट हर्षवर्धनाचे बौद्ध धर्मातील योगदान स्पष्ट करा.	४
ब) अरबांच्या सिंधवरील स्वारीचे परिणाम सांगा.	४
क) चालुक्य सांस्कृतिक योगदान विशद करा.	४
ड) पल्लवांचे सांस्कृतिक योगदान विशद करा.	४
किंवा	
इ) महंमद गझनीच्या भारतावरील आक्रमणाचे परिणाम सांगा.	४
फ) नालंदा विद्यापीठाबाबत माहिती लिहा.	४
ग) कनोज धर्म परिषदेबाबत माहिती लिहा.	४
ह) चोकांची सामुद्रिक कामगिरी स्पष्ट करा.	४
प्र.५ : प्राचीन भारतातील कलेच्या विकासाबाबत सविस्तर माहिती द्या.	१६
किंवा	
प्राचीन भारतातील स्त्रियांची परिस्थिती विशद करा.	१६

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-१ (सेमिस्टर-II)

इतिहास विभाग (History of India from 1206 to 1525 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परीक्षा - उन्हाळी २०१७-१८)

[Maximum Marks : 80

- सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.
- प्र.१ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :
- अ) गुलाम वंशाचा संस्थापक म्हणून कुतुबुद्दीन ऐबकाच्या भूमिकेचे वर्णन करा. ४
ब) रझियाच्या कामगिरीविषयी माहिती लिहा. ४
क) बलबनने चाळीसगणी गट कसा समाज केला. ४
ड) अलतमश गुलाम वंशाचा वास्तविक संस्थापक होय. स्पष्ट करा. ४
किंवा
इ) रझियाच्या अपयशाची कारणे स्पष्ट करा. ४
फ) बलबनचा राजपदाचा सिद्धांत स्पष्ट करा. ४
ग) कुतुबमिनार यावर टिपण लिहा. ४
ह) अलतमशच्या कामगिरीचे टिकात्मक परिक्षण करा. ४
- प्र.२ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :
- (१) तैमूरच्या आक्रमणाच्या वेळी दिल्लीचा शासक कोण होता. ०१
अ) सुल्तान मुहंमदशहा ब) अकबर
क) बलबन ड) आरामशहा
- (२) महंमद बिन तुघलकाचे खरे नाव काय होते. ०१
अ) राजा खान ब) मिर इम्राद
क) जौन खान ड) खान बहादूर
- (३) मेवाडची राजधानी कोणती होती. ०१
अ) मथुरा ब) चित्तोड
क) रणथंबोर ड) दिल्ली
- (४) सिसी शहराची स्थापना कोणी केली. ०१
अ) अल्लाउद्दीन खिलजी ब) जलालुद्दीन खिलजी
क) गियासुद्दीन तुघलक ड) कैकुबाद
- (५) जागीरदारी प्रथा कोणी सुरू केली. ०१
अ) अल्लाउद्दीन खिलजी ब) फिरोज तुघलक
क) बलबन ड) महंमद तुघलक
- (६) कोणत्या सुल्तानाला मध्ययुगाचा ॲरिस्टॉटल म्हणतात. ०१
अ) अलतमश ब) महंमद-बिन तुघलक
क) तैमुर ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (७) लाकडी शामीयाना पडल्यामुळे कोणत्या सुल्तानाचा मृत्यू झाला होता. ०१
अ) फिरोज तुघलक ब) अल्लाउद्दीन खिलजी
क) सिकंदर लोदी ड) गियासुद्दीन तुघलक
- (८) जिझिया कर कोणासाठी आकारण्यात आला. ०१
अ) मुस्लिम ब) बौद्ध
क) सिख ड) हिंदू

- (९) जलालुद्दीन खिलजीची निर्दयपणे हत्या कोणी केली. ०१
 अ) बलबन ब) महंमद-बिन तुघलक
 क) फिरोजशहा ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (१०) महंमद बिन तुघलकाने आपली राजधानी दौलताबादला कधी नेली. ०१
 अ) इ.स.१३४१ ब) इ.स.१३६०
 क) इ.स.१३३८ ड) इ.स.१३२७
- (११) तुघलक वंशाचा शेवटचा शासक कोण होता. ०१
 अ) फिरोज तुघलक ब) महंमद शहा तुघलक
 क) आरामशहा ड) गियासुद्दीन तुघलक
- (१२) दिल्लीला बाजार नियंत्रण व्यवस्था कोणी सुरु केली. ०१
 अ) बलबन ब) महंमद तुघलक
 क) फिरोज तुघलक ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (१३) दिल्लीला सर्वाधिक बांधकामे कोणी केले. ०१
 अ) बलबन ब) महंमद-बिन तुघलक
 क) फिरोज तुघलक ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (१४) कोणत्या सुलतानाने रोजगाराकरिता स्वतंत्र खाते निर्माण केले. ०१
 अ) बलबन ब) गाझी मलिक
 क) फिरोज तुघलक ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (१५) फुतुहात-ए-फिरोजशाही हे आत्मचरित्र कोणी लिहिले. ०१
 अ) बलबन ब) महंमद तुघलक
 क) फिरोज तुघलक ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (१६) फतेहबाद, हिस्सार व फिरोजपूर या सारख्या काही शहरांची निर्मिती कोणी केली. ०१
 अ) बलबन ब) गाझी मलिक
 क) फिरोज तुघलक ड) अल्लाउद्दीन खिलजी

प्र.३ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) विजयनगरच्या केंद्रीय प्रशासनाची माहिती. ४
 ब) विजयनगरकालीन स्त्रियांची स्थिती स्पष्ट करा. ४
 क) महंमद गवानच्या सुधारणा स्पष्ट करा. ४
 ड) बहामनीकालीन सामाजिक स्थिती स्पष्ट करा. ४

किंवा

- इ) विजयनगरची सामाजिक स्थिती स्पष्ट करा. ४
 फ) कृष्णदेवरायची कामगिरी स्पष्ट करा. ४
 ग) बहामनी कालीन आर्थिक स्थिती स्पष्ट करा. ४
 ह) बहामनी साम्राज्यांच्या पतनाची कारणे लिहा. ४

प्र.४ : सल्तनतकाळातील प्रशासनव्यवस्थेची सविस्तर माहिती लिहा.

किंवा

स्त्रियांच्या विशेष संदर्भात सल्तनतकाळातील समाजव्यवस्था सविस्तर लिहा.

प्र.५ : सल्तनतकाळातील कृषी, उद्योग व व्यापार स्पष्ट करा.

किंवा

भक्तीचळवळीच्या उदयाची कारणे, स्वरूप व परिणाम स्पष्ट करा.

दि बेशर जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-१ (सेमिस्टर-1)

इतिहास विभाग (History of India from Earliest Time to 1205 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परीक्षा - हिवाळी २०१८-१९)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

- (१) हिन्दू धर्मात पुराणांची संख्या किती. ०१
अ) २२ ब) २६
क) १४ ड) १८
- (२) ऋग्वेद काळात राजावर नियंत्रण ठेवणारी संस्था कोणाती. ०१
अ) ग्रामपंचायत ब) सभा व समिती
क) पंचायत ड) ग्रामसभा
- (३) वेदकाळात विवाहाचे किती प्रकार मानले गेले. ०१
अ) १६ ब) ०१
क) ०४ ड) ०८
- (४) भारतीय संगीताची माहिती कोणत्या वेदात सापडते. ०१
अ) सामवेद ब) अथर्ववेद
क) ऋग्वेद ड) यजुर्वेद
- (५) आश्रमव्यवस्था कोणत्या काळात निर्माण झाली. ०१
अ) बौद्ध काळ ब) उपनिषद काळ
क) उत्तम वैदिक काळ ड) पूर्व वैदिक काळ
- (६) जैन धर्मातील दिगांबर पंथाचा नेता कोण होता. ०१
अ) वर्धमान ब) गौतम
क) भद्रबाहू ड) हेमचंद्रा
- (७) जैन धर्मात किती तिर्थकर होते. ०१
अ) २६ ब) २३
क) २४ ड) २५
- (८) पंचशिल कोणत्या धर्माशी संबंधीत आहे. ०१
अ) मुस्लिम ब) बौद्ध
क) वैदिक ड) जैन
- (९) गौतम बुद्धाचे पहिले प्रवचन कोठे झाले. ०१
अ) गया ब) सारनाथ
क) लुम्बिनी ड) पाटलीपुत्र
- (१०) खालीलपैकी गौतम बुद्धाच्या समकालीन कोण होते. ०१
अ) कौटील्य ब) नागार्जून
क) महावीर ड) कनिष्क
- (११) कोणत्या भाषेत बौद्ध साहित्य लिहील्या गेले. ०१
अ) हिंदी ब) पाली
क) संस्कृत ड) प्राकृत
- (१२) सियुकी हा ग्रंथ कोणी लिहिला. ०१
अ) ह्युएनत्संग ब) अलबरुनी
क) फाहियान ड) टॉलेमी

(१३) प्राचीन काळी जमीनीचे दान देण्यासाठी कोणत्या पत्राचा वापर केला जाई.	०१
अ) भुर्जपत्र	ब) सुवर्णपत्र
क) ताम्रपत्र	ड) लोहपत्र
(१४) हडप्पा संस्कृतीचा शोध कधी लागला.	०१
अ) इ.स.१९३४-३५	ब) इ.स.१९४०-४१
क) इ.स.१९२६-२७	ड) इ.स.१९२१-२२
(१५) आर्यांनी लिहिलेला पहिला वेद कोणता.	०१
अ) सामवेद	ब) अथर्ववेद
क) ऋग्वेद	ड) यजुर्वेद
(१६) जैन धर्माचे २४ वे तिर्थंकर कोण होते.	०१
अ) पार्श्वनाथ	ब) अजीतनाथ
क) वर्धमान महावीर	ड) ऋषभनाथ
प्र.२ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
अ) कौटिल्याच्या अर्थशास्त्राबद्दल माहिती सांगा.	४
ब) बौद्ध धर्माच्या प्रसारात सम्राट अशोकांचे योगदान सांगा.	४
क) सातवाहनकालीन व्यापाराबाबत माहिती लिहा.	४
ड) मौर्यांच्या नागरी प्रशासनाविषयी माहिती लिहा.	४
किंवा	
इ) बौद्ध धर्माच्या प्रसारात सम्राट कनिष्काचे योगदान लिहा.	४
फ) कलिंग युद्धाचे परिणाम स्पष्ट करा.	४
ग) इंडिका ग्रंथाविषयी माहिती द्या.	४
ह) अलेक्झांडरच्या भारतावरील आक्रमणाचे परिणाम लिहा.	४
प्र.३ : वाकाटककालीन धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक व आर्थिक स्थिती स्पष्ट करा.	१६
किंवा	
प्राचीन भारताचे सुवर्णयुग गुप्तकाळाला म्हणतात. स्पष्ट करा.	१६
प्र.४ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	
अ) पल्लवांचे सांस्कृतिक योगदान विशद करा.	४
ब) अरबांच्या सिंधवरील स्वारीचे परिणाम सांगा.	४
क) चोलांची आरमार विषयक कामगिरी विशद करा.	४
ड) हर्षवर्धनाच्या काळातील कनोज धर्मपरिषदेचे वर्णन करा.	४
किंवा	
इ) महंमद घोरीच्या भारतावरील आक्रमणाचे परिणाम सांगा.	४
फ) अरबांच्या सिंधवरील आक्रमणाचे कारणे लिहा.	४
ग) चोलांचे ग्रामप्रशासन स्पष्ट करा.	४
ह) सम्राट हर्षवर्धनाचे बौद्ध धर्मातील योगदान स्पष्ट करा.	४
प्र.५ : प्राचीन भारतातील शैक्षणिक विकासाचा सविस्तर आढावा घ्या.	१६
किंवा	
प्राचीन भारतातील स्त्रियांची परिस्थिती स्पष्ट करा.	१६

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-१ (सेमिस्टर-II)

इतिहास विभाग (History of India from 1206 to 1525 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परीक्षा - उन्हाळी २०१८-१९)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

- (१) दिल्लीवर राज्य करणारी गुलाम काळातील पहिली स्त्री कोण होती. ०१
अ) मिराबाई व) रझिया
क) शबीना ड) अलतमश
- (२) अलतमशला सुलतान म्हणून मान्यता कधी मिळाली. ०१
अ) इ.स.१२०६ ब) इ.स.१२२०
क) इ.स.१२०९ ड) इ.स.१२२९
- (३) मेवाडची राजधानी कोणती होती. ०१
अ) मथुरा ब) चित्तौड
क) रणथंबोर ड) दिल्ली
- (४) चंगेज खानाचे आक्रमण कोण रोकले. ०१
अ) रझिया ब) अलतमश
क) कुतुबुद्दीन ड) बलबन
- (५) टंका नावाचे नाणे कोणी सुरु केले. ०१
अ) मोहम्मद गझनी ब) रझिया
क) अलतमश ड) बलबन
- (६) कोणत्या सुलतानाला मध्ययुगाचा ऑरिस्टॉटल म्हणतात. ०१
अ) अलतमश ब) महंमद-बिन तुघलक
क) तैमुर ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (७) प्रसिद्ध कवी अमीर खुसरो कोणाच्या दरबारात होते. ०१
अ) अलतमश ब) फिरोजशाह तुघलक
क) बलबन ड) रझिया
- (८) जिझिया कर कोणासाठी आकारणयात आला. ०१
अ) मुस्लिम ब) बौद्ध
क) सिख ड) हिंदू
- (९) जलालूद्दीन खिलजीची निर्दयपणे हत्या कोणी केली. ०१
अ) बलबन ब) महंमद-बिन तुघलक
क) फिरोजशाह ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (१०) चाळीस गुलामांचा गट कोणी समाप्त केला. ०१
अ) अलतमश ब) फिरोजशाह तुघलक
क) बलबन ड) रझिया
- (११) तुघलक वंशाचा शेवटचा शासक कोण होता. ०१
अ) फिरोज तुघलक ब) महंमद शहा तुघलक
क) आरामशाह ड) गियासुद्दीन तुघलक
- (१२) दिल्लीला बाजार नियंत्रण व्यवस्था कोणी सुरु केली. ०१
अ) बलबन ब) महंमद तुघलक
क) फिरोज तुघलक ड) अल्लाउद्दीन खिलजी

(१३) दिल्लीला सर्वाधिक बांधकामे कोणी केले.	०१
अ) बलबन	ब) महंमद-बिन तुघलक
क) फिरोज तुघलक	ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
(१४) कोणत्या सुलतानाने रोजगाराकरिता स्वतंत्र खाते निर्माण केले.	०१
अ) बलबन	ब) गाझी मलिक
क) फिरोज तुघलक	ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
(१५) फुतुहात-ए-फिरोजशाही हे आत्मचरित्र कोणी लिहिले.	०१
अ) बलबन	ब) महंमद तुघलक
क) फिरोज तुघलक	ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
(१६) लाखबक्ष कोणास म्हणतात.	०१
अ) अल्लमश	ब) कुतुबुद्दीन ऐबक
क) बलबन	ड) रझिया
प्र.२ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
अ) विजयनगर कालीन स्त्री जीवन सांगा.	४
ब) विजयनगर कालीन स्थापत्य कलेची माहिती लिहा.	४
क) तालिकोट लडाईची महत्व सांगा.	४
ड) महंमूद गवान विषयी लिहा.	४
	किंवा
इ) कृष्णदेवराय विषयी माहिती लिहा.	४
फ) विजयनगरच्या पतनाची कारणे लिहा.	४
ग) विजयनगर कालीन आर्थिक स्थिती विषयी माहिती लिहा.	४
ह) बहामनी काळातील सामाजिक स्थिती स्पष्ट करा.	४
प्र.३ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	
अ) पडदा पद्धती विषयी लिहा.	४
ब) सती प्रथे विषयी लिहा.	४
क) सुलतानशाहीतील उलेमा विषयी लिहा.	४
ड) सुलतानशाही काळातील मुरलीम समाजाची स्थिती स्पष्ट करा.	४
	किंवा
इ) सुलतानशाही कालखंडातील विवाह प्रथे विषयी वर्णन करा.	४
फ) सुलतान पदा वाबत लिहा.	४
ग) सुलतानशाही काळातील हिंदू समाजाची स्थिती स्पष्ट करा.	४
ह) देवदासी प्रथे विषयी माहिती लिहा.	४
प्र.४ : सुलतानशाही काळातील भक्ति चळवळीचे सविस्तर वर्णन करा.	१६
	किंवा
सुलतानशाही काळातील कला आणि शिक्षणाचे वर्णन करा.	१६
प्र.५ : फिरोजशाह तुघलकाच्या सुधारणा विषयी माहिती लिहा.	१६
	किंवा
सुलतानशाहीच्या पतनाची कारणे लिहा.	१६

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-१ (सेमिस्टर-I)

इतिहास विभाग (History of India from Earliest Time to 1205 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परीक्षा - हिवाळी २०२१-२२)

[Maximum Marks : 80

- सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२) दीर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.
- प्र.१ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :
- अ) बौद्ध धर्माचे तत्वज्ञान स्पष्ट करा. ४
- ब) बौद्ध धर्माच्या न्हासाची कारणे सांगा. ४
- क) हडप्पा संस्कृतीची नगररचना स्पष्ट करा. ४
- ड) मौर्यांच्या नागरी प्रशासनाविषयी माहिती लिहा. ४
- किंवा
- इ) जैन धर्माचे तत्वज्ञान स्पष्ट करा. ४
- फ) कलिंग युद्धाचे परिणाम स्पष्ट करा. ४
- ग) प्राचीन भारताच्या इतिहासाच्या पुरातत्वीय साधनांची माहिती लिहा. ४
- ह) उत्तर वैदिक काळातील धार्मिक जीवन स्पष्ट करा. ४
- प्र.२ : वाकाटककालीन धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक व आर्थिक स्थिती स्पष्ट करा. १६
- किंवा
- मौर्यकालीन प्रशासनाचे सविस्तर स्पष्टीकरण करा. १६
- प्र.३ : गुप्त प्रशासनाबाबत विस्तृत माहिती द्या. १६
- किंवा
- गुप्त काळाला प्राचीन भारताचे सुवर्णयुग म्हणतात. स्पष्ट करा. १६
- प्र.४ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :
- (१) हिन्दू धर्मात पुराणांची संख्या किती. ०१
- अ) २२ ब) २६
- क) १४ ड) १८
- (२) ऋग्वेद काळात राजावर नियंत्रण ठेवणारी संस्था कोणाली. ०१
- अ) ग्रामपंचायत ब) सभा व समिती
- क) पंचायत ड) ग्रामसभा
- (३) वेदकाळात विवाहाचे किती प्रकार मानले गेले. ०१
- अ) १६ ब) ०१
- क) ०४ ड) ०८
- (४) भारतीय संगीताची माहिती कोणत्या वेदात सापडते. ०१
- अ) सामवेद ब) अथर्ववेद
- क) ऋग्वेद ड) यजुर्वेद
- (५) आश्रमव्यवस्था कोणत्या काळात निर्माण झाली. ०१
- अ) बौद्ध काळ ब) उपनिषद काळ
- क) उत्तर वैदिक काळ ड) पूर्व वैदिक काळ

- (६) जैन धर्मातील दिगांबर पंथाचा नेता कोण होता. ०१
 अ) वर्धमान व) गौतम
 क) भद्रवाहू ड) हेमचंद्रा
- (७) जैन धर्मात किती तिर्थकर होते. ०१
 अ) २६ व) २३
 क) २४ ड) २५
- (८) पंचशिल कोणत्या धर्माशी संबंधित आहे. ०१
 अ) मुस्लिम व) बौद्ध
 क) वैदिक ड) जैन
- (९) गौतम बुद्धाचे पहिले प्रवचन कोठे झाले. ०१
 अ) गया व) सारनाथ
 क) लुम्बीनी ड) पाटलीपुत्र
- (१०) खालीलपैकी गौतम बुद्धाच्या समकालीन कोण होते. ०१
 अ) कौटील्य व) नागार्जून
 क) महावीर ड) कनिष्क
- (११) कोणत्या भाषेत बौद्ध साहित्य लिहील्या गेले. ०१
 अ) हिंदी व) पाली
 क) संस्कृत ड) प्राकृत
- (१२) सियुकी हा ग्रंथ कोणी लिहिला. ०१
 अ) ह्युएनत्संग व) अलबरुनी
 क) फाहियान ड) टॉलेमी
- (१३) प्राचीन काळी जमीनीचे दान देण्यासाठी कोणत्या पत्राचा वापर केला जाई. ०१
 अ) भुर्जपत्र व) सुवर्णपत्र
 क) ताम्रपत्र ड) लोहपत्र
- (१४) हडप्पा संस्कृतीचा शोध कधी लागला. ०१
 अ) इ.स. १९३४-३५ व) इ.स. १९४०-४१
 क) इ.स. १९२६-२७ ड) इ.स. १९२९-२२
- (१५) आर्यांनी लिहिलेला पहिला वेद कोणता. ०१
 अ) सामवेद व) अथर्ववेद
 क) ऋग्वेद ड) यजुर्वेद
- (१६) जैन धर्माचे २४ वे तिर्थकर कोण होते. ०१
 अ) पार्श्वनाथ व) अजीतनाथ
 क) वर्धमान महावीर ड) ऋषभनाथ

प्र.५ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) मौर्यकालीन न्यायव्यवस्था स्पष्ट करा.

ब) अरबांच्या सिंधवरील स्वारीचे परिणाम सांगा.

क) चोलांची आरमार विषयक कामगिरी विशद करा.

ड) हर्षवर्धनाच्या काळातील कनोज धर्मपरिषदेचे वर्णन करा.

किंवा

इ) नालंदा विद्यापीठाबाबत माहिती लिहा.

फ) अरबांच्या सिंधवरील आक्रमणाचे कारणे लिहा.

ग) चोलांचे ग्रामप्रशासन स्पष्ट करा.

ह) पल्वाचे सांस्कृतिक योगदान विशद करा.

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-१ (सेमिस्टर-II)

इतिहास विभाग (History of India from 1206 to 1525 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परीक्षा - उन्हाळी २०२१-२२)

[Maximum Marks : 80

- सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२) दिर्योत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.
- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :
- अ) सुलतानशाहीतील महसूल व्यवस्था. ४
ब) सुलतानशाहीतील उद्योग. ४
क) सुलतानशाहीतील शैक्षणिक विकास. ४
ड) कबीर पंथ. ४
- किंवा
- इ) सुफी पंथाविषयी माहिती लिहा. ४
फ) भक्ती आंदोलनाचे महत्त्व सांगा. ४
ग) वारकरी संप्रदाय. ४
ह) वैष्णव भक्ती - रामानुजनचार्य कार्य. ४
- प्र.२ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :
- (१) देवगिरीवर स्वारी करणारा प्रथम सुलतान. ०१
अ) मोहम्मद तुगलक ब) अल्लाउद्दीन खिलजी
क) बलबन ड) जलालुद्दीन खिलजी
- (२) रझियाला केव्हा ठार करण्यात आले. ०१
अ) इ.स. १२३५ ब) इ.स. १२४०
क) इ.स. १२५० ड) इ.स. १२३०
- (३) मेवाडची राजधानी कोणती होती. ०१
अ) मथुरा ब) चित्तोड
क) रणथंबोर ड) दिल्ली
- (४) चंगेज खानाचे आक्रमण कोण रोकले. ०१
अ) रझिया ब) अल्लमश
क) कुतुबुद्दीन ड) बलबन
- (५) टंका नावाचे नाणे कोणी सुरु केले. ०१
अ) मोहम्मद गझनी ब) रझिया
क) अल्लमश ड) बलबन
- (६) सरकारी शेतीचा प्रयोग कोणी केला. ०१
अ) अल्लमश ब) बलबन
क) मोहम्मद तुगलक ड) अल्लाउद्दीन खिलजी
- (७) प्रसिद्ध कवी अमीर खुसरो कोणाच्या दरबारात होते. ०१
अ) अल्लमश ब) फिरोजशाह तुघलक
क) बलबन ड) रझिया
- (८) जिझिया कर कोणासाठी आकारण्यात आला. ०१
अ) मुस्लिम ब) बौद्ध
क) सिख ड) हिंदू
- (९) जलालुद्दीन खिलजीची निर्दयपणे हत्या कोणी केली. ०१

अ) बलबन	ब) महंमद-बिन तुघलक	
क) फिरोजशहा	ड) अल्लाउद्दीन खिलजी	
(१०) हिसार कालवा कोणी बांधला.		०१
अ) अल्लमश	ब) फिरोजशाह तुघलक	
क) मोहम्मद तुघलक	ड) रझिया	
(११) तुघलक वंशाचा शेवटचा शासक कोण होता.		०१
अ) फिरोज तुघलक	ब) महंमद शहा तुघलक	
क) आरामशहा	ड) गियासुद्दीन तुघलक	
(१२) चाळीसगणी संघटनेचा संस्थापक कोण होता.		०१
अ) अल्लमश	ब) कुतुबुद्दीन	
क) रझिया	ड) बल्वन	
(१३) कुतुब मिनार इमारत कोणी पूर्ण केली.		०१
अ) रझिया	ब) महंमद तुघलक	
क) फिरोजशहा	ड) अल्लमश	
(१४) कोणत्या सुलतानाने रोजगाराकरिता स्वतंत्र खाते निर्माण केले.		०१
अ) बलबन	ब) गाझी मलिक	
क) फिरोज तुघलक	ड) अल्लाउद्दीन खिलजी	
(१५) फुतुहात-ए-फिरोजशाही हे आत्मचरित्र कोणी लिहिले.		०१
अ) बलबन	ब) महंमद तुघलक	
क) फिरोज तुघलक	ड) अल्लाउद्दीन खिलजी	
(१६) लाखबक्ष कोणास म्हणतात.		०१
अ) अल्लमश	ब) कुतुबुद्दीन ऐबक	
क) बलबन	ड) रझिया	

प्र.३ :	खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	
	अ) पडदा पद्धती विषयी लिहा.	४
	ब) सती प्रथे विषयी लिहा.	४
	क) सुलतानशाहीतील मुस्लिम स्त्री जीवन.	४
	ड) सुलतानशाही काळातील हिंदू स्त्री जीवन.	४
	किंवा	
	इ) सुलतानशाही काळातील हिंदू स्त्रियांचे अधिकार.	४
	फ) सुलतानशाही काळातील मुस्लिम स्त्रियांचे विवाह व अधिकार.	४
	ग) सुलतानशाही काळातील विधवा हिंदू स्त्रिया.	४
	ह) देवदासी प्रथे विषयी माहिती लिहा.	४
प्र.४ :	सुलतानशाही काळातील भक्ति चळवळीचे सविस्तर वर्णन करा.	१६
	किंवा	
	सुलतानशाही काळातील कला आणि शिक्षणाचे वर्णन करा.	१६
प्र.५ :	विजयनगर साम्राज्याचा उदय, विस्तार व पतनाची सविस्तर माहिती द्या.	१६
	किंवा	
	बहामनी सत्तेच्या उदय व विस्ताराची सविस्तर माहिती लिहा.	१६

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारांचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
वि.ए. भाग-२

इतिहास विभाग (History of India from 1526 A.D. to 1947 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - २०१७-१८)

[Maximum Marks : 100

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

(१) बाबरने आपले आत्मचरित्र कोणत्या भाषेत लिहीले.

अ) संस्कृत ब) तुर्कि क) फारशी ड) उर्दू

०१

(२) आईने-अकबारी व अकबरनामा ची रचना कोणी केली.

अ) अकबर ब) शे. फैजी

क) अब्दुल फजल ड) हकिम

०१

(३) अकबराच्या दरबारातील महसूल तज्ञाचे नाव काय.

अ) वीरबल ब) तोडरमल

क) मानसिंह ड) अबुल फझल

०१

(४) दुसऱ्या पानिपथच्या युद्धात अकबरने कोणाचा पराभव केला.

अ) शिवाजी महाराज ब) हेमू

क) महाराणा प्रताप ड) शेरशाह सुरी

०१

(५) अकबराच्या नवरत्न दरबारातील प्रसिद्ध गायक कोण.

अ) अबुल फझल ब) तोडरमल

क) वीरबल ड) तानसेन

०१

(६) अबुल फजल चा भाउ व कवी कोण होता.

अ) बिरबल ब) तानसेन

क) शेख फैजी ड) तोरडमल

०१

(७) बतनदारीचे पुन्नरुजीवन कोणी केले.

अ) शाहू ब) राजाराम क) ताराबाई ड) संभाजी

०१

(८) बुलंद दरवाजा कोणी बांधला.

अ) जहांगीर ब) शहाजहान

क) औरंगजेब ड) अकबर

०१

(९) सिखांचा पाचवा गुरु अर्जुनसिंहाला कोणत्या मुगल सम्राटान ठार केला.

अ) जहांगीर ब) बाबर क) औरंगजेब ड) अकबर

०१

(१०) पहिल्या पानिपतच्या युद्धात बाबरने कोणाचा पराभव केला.

अ) हेमू ब) दौलतखान लोदी

क) राणा संग ड) इब्राहीम लोदी

०१

(११) तोरडमल कशासाठी प्रसिद्ध आहे.

अ) लष्करी सुधारणा ब) धार्मिक सुधारणा

क) रथापत्य कला ड) महसूल सुधारणा

०१

(१२) बाबरची प्रसिद्ध युद्धपद्धती कोणती.

अ) लुटारू ब) गनीमिकावा

क) रात्रछापा ड) तुलूगमा

०१

(१३) पानिपतचे दुसरे युद्ध कोणत्या वर्षी झाले

अ) इ.स.१५५६ ब) इ.स.१७६१ क) इ.स.१५२६ ड) इ.स.१५६५

०१

(१४) बाबरने आपले आत्मचरित्र कोणत्या भाषेत लिहिले.				०९
अ) उर्दू	ब) संस्कृत	क) तुर्की	ड) फारशी	
(१५) बदायुनीने रामायणाचा फारशी अनुवाद कोणाच्या सांगण्यावरून केला.				०९
अ) जहांगीर	ब) अकबर	क) हुमायुन	ड) बाबर	
(१६) बाबरची प्रसिद्ध युद्धपद्धती कोणती.				०९
अ) रात्रछापा	ब) तुलुगमा	क) लुटारू	ड) गनिमीकावा	
(१७) मराठ्यांची प्रसिद्ध युद्धपद्धती कोणती.	०९			
अ) रात्रछापा	ब) तुलुगमा			
क) शत्रुछापा	ड) गनिमीकावा			
(१८) दिने-इलाहिचा संस्थापक कोण होता.				०९
अ) जहांगीर	ब) शहाजहान	क) बाबर	ड) अकबर	
(१९) हुमायुनामा कोणी लिहिला.				०९
अ) हिंदाल	ब) शहाजहान	क) गुलबदन बेगम	ड) अकबर	
(२०) मनसबदारी पद्धती कोणी सुरू केली.				०९
अ) बाबर	ब) शहाजहान	क) औरंगजेब	ड) अकबर	
प्र.२ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :				
अ) मुगलकालीन सतीप्रथा यावर टिप लिहा.				५
ब) मुगलकालीन अंतर्गत व्यापाराविषयी माहिती द्या.				५
क) मुगलकालीन जलव्यवस्थापन विषयी माहिती लिहा.				५
ड) सुफि पंथाविषयी माहिती द्या.				५
	किंवा			
इ) वारकरी संप्रदायाविषयी माहिती लिहा.				५
फ) मुगल काळातील पडदा पद्धतीविषयी माहिती लिहा.				५
ग) संत कबीर विषयी टिप लिहा.				५
ह) मुगल काळातील चलन व्यवस्थेचे वर्णन करा.				५
प्र.३ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.				
अ) हंटर कमिशन विषयी टिप लिहा.				५
ब) रयतवारी पद्धतीवर टिप लिहा.				५
क) ब्राह्मो समाजाविषयी माहिती द्या.				५
ड) प्लासीच्या युद्धाचे कारणे द्या.				५
	किंवा			
इ) आर्य समाजाविषयी माहिती द्या.				५
फ) कायमधारा पद्धतीचे वर्णन करा.				५
ग) रामकृष्ण मिशनच्या कार्याचे वर्णन करा.				५
ह) महालवारी पद्धती विषयी माहिती द्या.				५
प्र.४ : इ.स. १८५७ च्या उठावाची कारणे व परिणाम सांगा.				२०
	किंवा			
भारतातील राष्ट्रवादाच्या उदयाची कारणे लिहा.				२०
प्र.५ : महात्मा गांधीच्या राष्ट्रीय आंदोलनाविषयी माहिती द्या.				२०
	किंवा			
नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांच्या कार्याचे वर्णन करा.				२०

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारांचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-२ (सेमिस्टर-III)

इतिहास विभाग (History of India from 1526 A.D. to 1756 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - हिवाळी २०१८-१९)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

- (१) पानिपतची दुसरी लढाई कोणत्या वर्षी झाली. ०१
अ) इ.स.१५७६ ब) इ.स.१७६२
क) इ.स.१५२० ड) इ.स.१५५६
- (२) मनसबदारी पद्धती कोणी सुरु केली. ०१
अ) अकबर ब) औरंगजेब
क) बाबर ड) हुमायुन
- (३) अकबराच्या दरबारातील महसूल तज्ञाचे नाव काय. ०१
अ) वीरबल ब) तोडरमल
क) मानसिंह ड) अबुल फझल
- (४) दीन-ए-इलाही या धर्माची स्थापना कोणी केली. ०१
अ) शहजहान ब) औरंगजेब
क) शेरशहा ड) अकबर
- (५) अकबराच्या नवरत्न दरबारातील प्रसिद्ध गायक कोण. ०१
अ) अबुल फझल ब) तोडरमल
क) वीरबल ड) तानसेन
- (६) सम्राट औरंगजेबाचे वडील कोण. ०१
अ) जहांगीर ब) हुमायुन
क) शहाजहान ड) अकबर
- (७) औरंगजेबाचा मृत्यू कोणत्या वर्षी झाला. ०१
अ) इ.स.१८०७ ब) इ.स.१७०७
क) इ.स.१६०७ ड) इ.स.१९०७
- (८) मुगल सत्तेच्या पतनाला कोणता मुगल शासक जबाबदार होता. ०१
अ) जहांगीर ब) शहाजहान
क) औरंगजेब ड) अकबर
- (९) मुगलांच्या शासनकाळात उलेमा कोण होते. ०१
अ) धर्मतत्वज्ञ ब) महसूल तज्ञ
क) सेनानी ड) राजकारणी
- (१०) मुगल काळात साम्राज्याचा सर्वोच्च प्रमुख कोण होता. ०१
अ) मीर बक्षी ब) उलेमा
क) वजीर ड) सम्राट
- (११) भारतात मुगल सत्तेची स्थापना कोणी केली. ०१
अ) बाबर ब) जहांगीर
क) शहाजहान ड) अकबर
- (१२) कोणत्या वर्षी दिल्लीवर मुगल सत्ता प्रस्थापित झाली. ०१
अ) इ.स.१५२७ ब) इ.स.१५२६
क) इ.स.१५२५ ड) इ.स.१५२४

- (१३) खनुआ लढाई कोणामध्ये झाली. ०१
 अ) बाबर व महमूद लोदी ब) बाबर व दौलतखान लोदी
 क) बाबर व इब्राहिम लोदी ड) बाबर व राणासंग
- (१४) बाबरसभा आत्मचरित्राचे नाव काय. ०१
 अ) हुमायुंनामा ब) बाबरनामा
 क) अकबरनामा ड) तारीख-ए-फिरोजशाही
- (१५) कोणत्या मुगल बादशहाकडून शेरशहाने दिल्लीची सत्ता हस्तगत केली. ०१
 अ) जहांगीर ब) अकबर
 क) हुमायुन ड) बाबर
- (१६) बाबरची प्रसिद्ध युद्धपद्धती कोणती. ०१
 अ) रात्रछापा ब) तुलुगमा
 क) लुटारु ड) गनिमीकावा
- प्र.२ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :
 अ) मुगल साम्राज्याच्या पतनाचे परिणाम लिहा. ४
 ब) मुगल साम्राज्याच्या पतनाच्या राजकीय कारणांचे वर्णन करा. ४
 क) सम्राट औरंगजेबाचे राजपूत धोरण स्पष्ट करा. ४
 ड) मुगलकालीन उलेमा वर्गाबद्दल माहिती लिहा. ४
- किंवा
 इ) मुगल साम्राज्याच्या पतनाचे प्रशासकिय कारण स्पष्ट करा. ४
 फ) मुगल साम्राज्याच्या पतनाचे धार्मिक कारण स्पष्ट करा. ४
 ग) सम्राट अकबराचे राजपूत धोरण स्पष्ट करा. ४
 ह) मुगलकालीन सरदार वर्गाबद्दल माहिती लिहा. ४
- प्र.३ : मुगलकालीन स्त्रियांच्या वर्णन लिहा. १६
 किंवा
 मुगलकालीन शेती, उद्योग, व्यापार याविषयी माहिती लिहा. १६
- प्र.४ : शिवाजी-मुगल यांच्या संबंधाची सविस्तर माहिती लिहा. १६
 किंवा
 मराठा सत्तेच्या उदयाची कारणे सांगा. १६
- प्र.५ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
 अ) छत्रपती शिवाजींच्या गुप्तहेर व्यवस्थेचे वर्णन करा. ४
 ब) शिवकालीन सार्वजनिक उत्पन्नाचे वर्णन करा. ४
 क) छत्रपती शिवाजींचे धार्मिक धोरण स्पष्ट करा. ४
 ड) शिवकालीन ग्रामप्रशासनाचे वर्णन करा. ४
- किंवा
 इ) छत्रपती संभाजीचे धार्मिक धोरण स्पष्ट करा. ४
 फ) छत्रपती शिवाजींच्या अष्टप्रधान मंडळाचे वर्णन करा. ४
 ग) छत्रपती शिवाजींच्या नौदलविषयी माहिती लिहा. ४
 ह) मराठ्यांच्या न्यायप्रशासनाचे वर्णन करा. ४

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-२ (सेमिस्टर-III)

इतिहास विभाग (History of India from 1526 A.D. to 1756 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - हिवाळी २०२१-२२)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

(१) मिरवक्षी कोणत्या राज्याची शारिका होती.

०१

- अ) न्याय
क) सैन्य
ब) महसूल
ड) धर्म

(२) रुपया हे चलन कोणी सुरु केले.

०१

- अ) अकबर
क) हुंमायू
ब) शाहंशाह सुरी
ड) बाबर

(३) अशर्फी हे नाणे कोणत्या धातुचे होते.

०१

- अ) पितल
क) चांदी
ब) तांबा
ड) सोने

(४) जिझिया कर पुन्हा कोणी लावला.

०१

- अ) अकबर
क) हुंमायू
ब) शाहंजहान
ड) बाबर

(५) औरंगजेब कोणाचा मुलगा होता.

०१

- अ) अकबर
क) हुंमायू
ब) शाहंजहान
ड) बाबर

(६) औरंगजेबाचा मृत्यू कोठे झाला.

०१

- अ) अहमदनगर
क) आग्रा
ब) खुल्ताबाद
ड) औरंगाबाद

(७) औरंगजेबाचा मृत्यू कोणत्या वर्षी झाला.

०१

- अ) इ.स.१८०७
क) इ.स.१६०७
ब) इ.स.१७०७
ड) इ.स.१९०७

(८) मुगल सत्तेच्या पतनाला कोणता मुगल शासक जबाबदार होता.

०१

- अ) जहांगीर
क) औरंगजेब
ब) शहाजहान
ड) अकबर

(९) मुगलांच्या शासनकाळात उलेमा कोण होते.

०१

- अ) धर्मतत्वज्ञ
क) सेनानी
ब) महसूल तज्ञ
ड) राजकारणी

(१०) मुगल काळात साम्राज्याचा सर्वोच्च प्रमुख कोण होता.

०१

- अ) मीर बक्षी
क) वजीर
ब) उलेमा
ड) सम्राट

(११) भारतात मुगल सत्तेची स्थापना कोणी केली.

०१

- अ) बाबर
क) शहाजहान
ब) जहांगीर
ड) अकबर

(१२) कोणत्या वर्षी दिल्लीवर मुगल सत्ता प्रस्थापित झाली.

०१

- अ) इ.स.१५२७
क) इ.स.१५२५
ब) इ.स.१५२६
ड) इ.स.१५२४

(१३) खनुआ लढाई कोणामध्ये झाली.	०१
अ) बाबर व महमूद लोदी	व) बाबर व दौलतखान लोदी
क) बाबर व इब्राहम लोदी	ड) बाबर व राणासंग
(१४) बाबरसभा आत्मचरित्राचे नाव काय.	०१
अ) हुमायुंनामा	ब) बाबरनामा
क) अकबरनामा	ड) तारीख-ए-फिरोजशाही
(१५) भारताचा पहिला मोगल सम्राट कोण	०१
अ) शाहाजहाँ	ब) अकबर
क) औरंगजेब	ड) बाबर
(१६) बाबरची प्रसिद्ध युद्धपद्धती कोणती.	०१
अ) रात्रछापा	ब) तुलुगमा
क) लुटारु	ड) गनिमीकावा
प्र.२ : मोगल साम्राज्याच्या पतनाची कारणे लिहा.	१६
किंवा	
औरंगजेबाच्या राजपुत्र धोरणाविषयी सविस्तर माहिती द्या.	१६
प्र.३ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
अ) संत कबिरावर टिपण लिहा.	४
ब) मराठासत्तेच्या उदयाचे राजकीय कारण सांगा.	४
क) मराठा सत्तेच्या उदयापूर्वीची धार्मिक परिस्थिती सांगा.	४
ड) शिख संप्रदायाविषयी माहिती सांगा.	४
किंवा	
इ) दासीप्रथा विषयी माहिती सांगा.	४
फ) मराठी सत्तेच्या उदयापूर्वीची राजकीय परिस्थितीची माहिती सांगा.	४
ग) सती प्रथेविषयी माहिती लिहा.	४
ह) मुगलकालीन पडदा पद्धतीविषयी माहिती द्या.	४
प्र.४ : शिवाजी-मुगल संबंधाचे सविस्तर वर्णन लिहा.	१६
किंवा	
छत्रपती संभाजी व मोगल संबंधाचे परिक्षण करा.	१६
प्र.५ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	
अ) मराठेकालीन न्याय व्यवस्थेवर प्रकाश टाका.	४
ब) मराठाकालीन शिक्षेचे स्वरूप स्पष्ट करा.	४
क) संभाजी महाराजांचे धार्मिक धोरण स्पष्ट करा.	४
ड) चौथाई व सरदेशमुखी यावर टिपण लिहा.	४
किंवा	
इ) मराठ्यांच्या प्रांतीय प्रशासन विषयी लिहा.	४
फ) शिवाजी महाराजांच्या हरे खात्याविषयी लिहा.	४
ग) मराठ्यांची उत्पन्नांची साधने व खर्चाच्या बाबी विषयी लिहा.	४
ह) मराठ्यांचे सैन्य प्रशासन स्पष्ट करा.	४

दि बेशर जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारांचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-२ (सेमिस्टर-IV)

इतिहास विभाग (History of India from 1757 A.D. to 1947 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - हिवाळी २०१८-१९)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

- (१) कोणत्या ब्रिटिश शासकांनी तैनाती फौज पद्धतीला व्यवस्थित आकार दिला. ०१
अ) लॉर्ड वेलेस्ली व) लॉर्ड कॉर्नवालीस
क) लॉर्ड डलहौसी ड) लॉर्ड क्लाइव्ह
- (२) भारतातील विलीनीकरण सिद्धांताचा प्रणेता कोण. ०१
अ) लॉर्ड वेलेस्ली व) लॉर्ड कॉर्नवालीस
क) लॉर्ड डलहौसी ड) विल्यम बेंटिक
- (३) तैनाती फौजेचा पहिला बळी कोण ठरला. ०१
अ) सिराजुद्दौला व) निजाम
क) टिपू सुलतान ड) मराठा
- (४) रयतवारी पद्धती सर्वप्रथम कोणत्या प्रांतात लागू करण्यात आली. ०१
अ) मुंबई व) कलकत्ता
क) पोंडेचेरी ड) मद्रास
- (५) मोगल सम्राट बहादूरशाह जफर यांची बादशाह ही पदवी कोणी रद्द केली. ०१
अ) लॉर्ड वेलेस्ली व) लॉर्ड कॉर्नवालीस
क) लॉर्ड डलहौसी ड) वॉरेन हेस्टिंग्ज
- (६) कायमधारा पद्धतीचा प्रणेता कोण आहे. ०१
अ) लॉर्ड वेलेस्ली व) लॉर्ड कॉर्नवालीस
क) लॉर्ड क्लाइव्ह ड) लॉर्ड बेंटिक
- (७) महलवारी पद्धती सर्वप्रथम कोणत्या प्रदेशात लागू करण्यात आली. ०१
अ) महाराष्ट्र व) गोवा
क) राजस्थान ड) उत्तर प्रदेश
- (८) बक्सारची लढाई कोणत्या वर्षी झाली. ०१
अ) १७७० व) १७६४
क) १७६० ड) १७६८
- (९) झांशीच्या राणीचे राज्य कोणत्या ब्रिटिश शासकांनी खालसा केले. ०१
अ) लॉर्ड वेलेस्ली व) लॉर्ड कॉर्नवालीस
क) लॉर्ड डलहौसी ड) वॉरेन हेस्टिंग्ज
- (१०) बंगालचे दिवाणी हक्क इंग्रज कंपनीला कोणाच्या वर्षी मिळाले. ०१
अ) १७७३ व) १७६०
क) १७६८ ड) १७६५
- (११) भारतात ब्रिटीशांचे आगमन केव्हा झाले. ०१
अ) १६०८ व) १६०२
क) १६०४ ड) १६०६
- (१२) ब्रिटिशांनी भारतातील पहिली बखार कोठे स्थापन केली. ०१
अ) सूरत व) गोवा
क) मुंबई ड) मद्रास

(१३) कोणता पोर्तुगीज खलाशी १४९८ मध्ये भारताच्या पश्चिम किनाऱ्यावर उतरला.	०१
अ) अल्बुकर्क	ब) डी अल्मेडा
क) वारको दि गामा	ड) कोलंबस
(१४) प्लासीच्या लढाईचे वेळी बंगालचा नवाब कोण होता.	०१
अ) शुजाउद्दौला	ब) सिराजुद्दौला
क) फररुखसियर	ड) अलीवर्दीखान
(१५) फ्रेंचांचे भारतातील मुख्य केंद्र कोणते.	०१
अ) मच्छलीपट्टनम	ब) कलकत्ता
क) मुंबई	ड) पोंडेचेरी
(१६) अंधार कोठडीची दुर्घटना कोणत्या ठिकाणी घडली.	०१
अ) कासिम बाजार	ब) चंद्रनगर
क) कलकत्ता	ड) मद्रास
प्र.२ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
अ) राणीच्या जाहीरनाम्याचे महत्त्व सांगा.	४
ब) १८५७ च्या उठावाचे तात्कालिक कारण सांगा.	४
क) आधुनिक शिक्षणाचे परिणाम स्पष्ट करा.	४
ड) इंग्रजी व पौर्वात्य भाषा विवादाचे स्वरूप स्पष्ट करा.	४
किंवा	
इ) सत्यशोधक समाजाविषयी माहिती सांगा.	४
फ) राजा राममोहन राय यांच्या समाजसुधारणा कार्याचे स्वरूप सांगा.	४
ग) हंटर कमिशनच्या शिफारशी विषयी माहिती सांगा.	४
ह) १८५७ च्या उठावाच्या अपयशाची कारण मीमांसा करा.	४
प्र.३ : जातीय प्रकृतीच्या उदय व परिणाम याची सविस्तर माहिती लिहा.	१६
किंवा	
भारतीय राष्ट्रवादाच्या उदयाची कारणमीमांसा करा.	१६
प्र.४ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	
अ) पुणे कराराविषयी माहिती लिहा.	४
ब) भारत छोडो आंदोलनाच्या परिणामाची चर्चा करा.	४
क) सविनय कायदेभांगाच्या कारणमीमांसा करा.	४
ड) खिलाफत चळवळीची माहिती लिहा.	४
किंवा	
इ) चौरी चौरा घटनेचा वृत्तांत लिहा.	४
फ) गांधी-इरविन करारा वर टिप लिहा.	४
ग) असहकार चळवळ विषयी थोडक्यात माहिती लिहा.	४
ह) महात्मा गांधीच्या सत्याग्रह तंत्रज्ञानाची संक्षिप्त माहिती लिहा.	४
प्र.५ : डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचे राष्ट्र उभारणीतील योगदान सविस्तर वर्णन करा.	१६
किंवा	
भारतीय क्रांतिकारी चळवळीची वर्णनात्मक माहिती लिहा.	१६

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
वि.ए. भाग-२ (सेमिस्टर-IV)

इतिहास विभाग (History of India from 1757 A.D. to 1947 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - हिवाळी २०२१-२२)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

अ) रयतवारी पद्धतीची माहिती लिहा.

४

ब) भारतीय उद्योगाच्या न्हासाचे परिणाम स्पष्ट करा.

४

क) इ.स.१७६४ बक्सारच्या युद्धाचे परिणाम लिहा.

४

ड) तैनाती फौज पद्धतीचे गुण स्पष्ट करा.

४

किंवा

इ) शेतीच्या व्यापारीकरणाचे परिणाम स्पष्ट करा.

४

फ) कायमधारा पद्धतीतील दोष स्पष्ट लिहा.

४

ग) विलीनीकरण सिद्धांताचे परिणाम सांगा.

४

ह) १८५७ च्या प्लासीच्या युद्धाचे परिणाम लिहा.

४

प्र.२ : इ.स.१८५७ च्या उठावाच्या कारणांची सविस्तर चर्चा करा.

१६

किंवा

आधुनिक भारताच्या शैक्षणिक उदय व विकासाची सविस्तर माहिती लिहा.

१६

प्र.३ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

(१) कोणत्या ब्रिटिश शासकांनी तैनाती फौज पद्धतीला व्यवस्थित आकार दिला.

०१

अ) लॉर्ड वेलेस्ली

ब) लॉर्ड कॉर्नवालीस

क) लॉर्ड डलहौसी

ड) लॉर्ड क्लाइव्ह

(२) भारतातील विलीनीकरण सिद्धांताचा प्रणेता कोण.

०१

अ) लॉर्ड वेलेस्ली

ब) लॉर्ड कॉर्नवालीस

क) लॉर्ड डलहौसी

ड) विल्यम वेंटिक

(३) तैनाती फौजेचा पहिला बळी कोण ठरला.

०१

अ) सिराजुद्दौला

ब) निजाम

क) टिपू सुलतान

ड) मराठा

(४) रयतवारी पद्धती सर्वप्रथम कोणत्या प्रांतात लागू करण्यात आली.

०१

अ) मुंबई

ब) कलकत्ता

क) पोंडेचेरी

ड) मद्रास

(५) मोगल सम्राट बहादूरशाह जफर यांची बादशाह ही पदवी कोणी रद्द केली.

०१

अ) लॉर्ड वेलेस्ली

ब) लॉर्ड कॉर्नवालीस

क) लॉर्ड डलहौसी

ड) वॉरेन हेस्टिंग्ज

(६) महात्मा गांधींनी सत्याग्रह तंत्राचा अवलंब सर्वप्रथम कोठे केला.

०१

अ) इंग्लंड

ब) अमेरिका

क) चीन

ड) दक्षिण आफ्रीका

(७) जालीयनवाला बाग हत्याकांड कोठे घडले.

०१

अ) चंदीगड

ब) दिल्ली

क) अमृतसर

ड) जालंधर

- (८) सायमन कमीशन भारतात केव्हा आले. ०१
- अ) इ.स.१९३० ब) इ.स.१९२८
क) इ.स.१९२६ ड) इ.स.१९२९
- (९) स्वराज्य पक्षाचे अध्यक्ष कोण होते. ०१
- अ) बॅ.जयकर ब) मोतीलाल नेहरु
क) पंडीत नेहरु ड) चित्तरंजन दास
- (१०) बंगालचे दिवाणी हक्क इंग्रज कंपनीला कोणाच्या वर्षी मिळाले. ०१
- अ) १७७३ ब) १७६०
क) १७६८ ड) १७६५
- (११) भारतात ब्रिटीशांचे आगमण केव्हा झाले. ०१
- अ) १६०८ ब) १६०२
क) १६०४ ड) १६०६
- (१२) ब्रिटिशांनी भारतातील पहिली बखार कोर्टे स्थापन केली. ०१
- अ) सूरत ब) गोवा
क) मुंबई ड) मद्रास
- (१३) डॉ.आंबेडकर व महात्मा गांधी यांच्यात कोणता करार झाला. ०१
- अ) नागपूर करार ब) मद्रास करार
क) मुंबई करार ड) पुणे करार
- (१४) प्लारसीच्या लढाईचे वेळी बंगालचा नवाब कोण होता. ०१
- अ) शुजाउद्दौला ब) सिराजुद्दौला
क) फररुखसियर ड) अलीवर्दीखान
- (१५) गांधी इर्विन करार केव्हा झाला. ०१
- अ) इ.स.१९३२ ब) इ.स.१९३३
क) इ.स.१९३१ ड) इ.स.१९३०
- (१६) चंपारण्य सत्याग्रहाचे नेतृत्व कोणी केले. ०१
- अ) पंडित नेहरु ब) भगतसिंग
क) म.गांधी ड) सुभाषचंद्र बोस

प्र.४ : लोकमान्य टिळकांच्या कामगिरीचे वर्णन करा. १६

किंवा

भारतीय राष्ट्रवादाच्या उदयाची कारणे सविस्तर लिहा. १६

प्र.५ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) क्रिप्स योजनेची माहिती सांगा. ४

ब) १९३० च्या चितगांव कटाबद्दल माहिती लिहा. ४

क) सविनय कायदेभांगाच्या कारणमिमांसा करा. ४

ड) चाफेकर बंधुच्या कार्याविषयी माहिती लिहा. ४

किंवा

इ) आझाद हिन्द सेनेविषयी माहिती लिहा. ४

फ) क्रांतीकारी चळवळीतील भगतसिंगाचे योगदान स्पष्ट करा. ४

ग) असहकार चळवळ विषयी थोडक्यात माहिती लिहा. ४

ह) काकोरी कटाविषयी माहिती लिहा. ४

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-३

इतिहास विभाग (History of Modern World From 1780 to 1920 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परीक्षा - २०१७-१८)

[Maximum Marks : 100

सुचना:	१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.	
	२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.	
प्र.१ :	खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
	अ) मॉटेस्कुचे कार्य लिहा.	५
	ब) नेपोलियन संहिता या विषयावर लिहा.	५
	क) वॉटलूच्या लढाईचे महत्व सांगा.	५
	ड) गॅरि बॉल्डीची कामगिरी सांगा.	५
	किंवा	
	इ) टेनिस कोर्ट शपथ यावर टिप लिहा.	५
	फ) जोसेफ मॅझिनीची कामगिरी लिहा.	५
	ग) नेपोलियनच्या आर्थिक सुधारणा लिहा.	५
	ह) नेपोलियनच्या पतनाची कारणे लिहा.	५
प्र.२ :	पहिल्या महायुद्धाचे कारणे व परिणाम सांगा.	२०
	किंवा	
	प्रिंस बिस्मार्कच्या परराष्ट्र धोरणाचे वर्णन करा.	२०
प्र.३ :	१९१७ च्या रशियन राज्यक्रांतीची कारणे सांगा.	२०
	किंवा	
	१९२५ च्या लोकानो कराराचे महत्व सांगा.	२०
प्र.४ :	खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :	
	(१) यालटा परिषदेत सहभागी झालेले रशियाचे प्रमुख कोण होते.	०१
	अ) चर्चिल ब) लेनिन क) ट्रूमन ड) स्टॅलिन	
	(२) पर्ल हार्वर हे नाविक तळ कोणत्या राष्ट्राचे होते.	०१
	अ) फ्रान्स ब) अमेरीका	
	क) जपान ड) मलेशिया	
	(३) हिटलरच्या पक्षाचे नाव कोणते.	०१
	अ) समाजवादी ब) फॅसिस्ट	
	क) लिबरल ड) नाझी	
	(४) युद्धोत्तर जगाबाबतची उद्दिष्टे स्पष्ट करणारे निवेदन कोणते.	०१
	अ) कायरो सनद ब) पॅसिफिक चार्टर	
	क) आर्कटिक पॅक्ट ड) अँटलांटिक सनद	
	(५) अनुनयाचे धोरण कोणी स्विकारले.	०१
	अ) इंग्लंड ब) जपान क) अमेरिका ड) रशिया	
	(६) युनोच्या सुरक्षा परिषदेत किती स्थायी सदस्य आहेत.	०१
	अ) ५ ब) ३ क) ११ ड) १५	
	(७) पर्लहार्वर हवे अमेरिकेचे नाविक तळ कोणत्या समुद्रात होते.	०१
	अ) काळा समुद्र ब) भूमध्य समुद्र	
	क) अरबी समुद्र ड) पॅसिफिक महासागर	
	(८) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे पहिले महासचिव कोण होते.	०१
	अ) बुट्स घाली ब) ट्रिग्वे ली	
	क) यू थॉट ड) कोफी अन्नान	

- (९) दुसऱ्या महायुद्धाच्या काळात अमेरिकेचे अध्यक्ष कोणते होते. ०१
 अ) आयसेनहावर व) स्टॅलिन
 क) अँटली ड) रुझवेल्ट
- (१०) १९४५ ला जपानी नेत्यांनी कोणत्या युद्धनौकेवर शरणागती पत्करली. ०१
 अ) ड्रेडनॉट व) कुझर
 क) लॅम्पगार्ड ड) मिसूरी
- (११) पोटसडॅम परिषद कोणत्या देशात भरली होती. ०१
 अ) इराण व) जर्मनी
 क) ऑस्ट्रिया ड) रशिया
- (१२) फ्युरर कोणाला म्हटले जाते. ०१
 अ) हिटलर व) मुसोलीनी
 क) फ्रँको ड) टोजो
- (१३) युनोच्या सुरक्षा समितीचा खालीलपैकी कोणता देश स्थायी सभासद नव्हता. ०१
 अ) फ्रान्स ब) जपान क) इंग्लंड ड) अमेरिका
- (१४) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे मुख्यालय कोठे आहे. ०१
 अ) द हेग व) रोम
 क) न्यूयॉर्क ड) लंडन
- (१५) जागतिक आरोग्य संघटनेचे मुख्य कार्यालय कोठे आहे. ०१
 अ) पॅरिस व) हेग
 क) जिनेवा ड) न्युयार्क
- (१६) पॉटसडॅम परिषद कोठे भरली. ०१
 अ) रवीडन व) कॅनडा
 क) वेल्जियम ड) जर्मनी
- (१७) अटलांटीक सनद केव्हा घोषित करण्यात आली. ०१
 अ) इ.स. १९३९ व) इ.स. १९४५
 क) इ.स. १९४० ड) इ.स. १९४१
- (१८) मानवी हक्काची घोषणा कुणी केली. ०१
 अ) युनो व) फिलिपीन्स
 क) अमेरिका ड) नार्वे
- (१९) संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या सनदेत किती कलमे आहेत. ०१
 अ) १३६ ब) १११ क) १२५ ड) ९८
- (२०) मानवी हक्काची घोषणा कोणी केली. ०१
 अ) युनो व) फिलिपाईन्स
 क) अमेरिका ड) नार्वे

प्र.५ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) अलिप्त चळवळीची उद्दीष्टे लिहा. ५
 ब) सुएझ पेच प्रसंगाचे वर्णन करा. ५
 क) शितयुद्धाचे परिणाम सांगा. ५
 ड) अलीप्तता चळवळीची उद्दीष्टे सांगा. ५
- किंवा
- इ) मार्शल योजनेचे वर्णन करा. ५
 फ) बर्लिन पेचप्रसंगाचे वर्णन करा. ५
 ग) हुमन सिद्धांताबाबत सांगा. ५
 ह) शित युद्धाचा अर्थ व स्वरूप सांगा. ५

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
वि.ए. भाग-३ (सेमिस्टर-V)

इतिहास विभाग (History of Modern World From 1780 to 1920 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - २०१८-१९)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : नेपोलीयन बोनापार्टच्या अंतर्गत सुधारणा स्पष्ट करा.

१६

किंवा

फ्रेंच राज्य क्रांती इ.स.१७८९ ची सविस्तर कारणे लिहा.

१६

प्र.२ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

अ) विस्मार्कच्या परराष्ट्र धोरणाची उद्दीष्टे सांगा.

४

ब) कॅसर विलीयम दुसऱ्याच्या कार्यकाळातील जर्मनी-तुर्कस्थान संबंध स्पष्ट करा.

४

क) वॉटलूच्या लढाईचे महत्त्व सांगा.

४

ड) इटलीच्या एकीकरणातील व्हिक्टर इमॅन्यूएल द्वितीयची भूमिका लिहा.

४

किंवा

इ) कुगर तार याबद्दल माहिती लिहा.

४

फ) इटलीच्या एकीकरणातील गॅरिबांडीचे योगदान सांगा.

४

ग) इ.स.१८८७ रशिया-जर्मनी पूर्णसंरक्षणात्मक कराराबद्दल माहिती लिहा.

४

ह) नेपोलियनच्या पतनाची कारणे लिहा.

४

प्र.३ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

(१) त्रिमित्र करार कधी झाला.

०१

अ) इ.स.१९०४

ब) इ.स.१९०५

क) इ.स.१९०२

ड) इ.स.१९००

(२) पर्ल हार्वर हे नाविक तळ कोणत्या राष्ट्राचे होते.

०१

अ) फ्रान्स

ब) अमेरीका

क) जपान

ड) मलेशिया

(३) इंग्लंड-फ्रान्समध्ये मैत्रीचे संबंध कधी प्रस्थापित झाले.

०१

अ) इ.स.१८९४

ब) इ.स.१८९६

क) इ.स.१८९२

ड) इ.स.१८९०

(४) उगवत्या सुर्याचा देश कोणाला म्हणातात

०१

अ) भारत

ब) जपान

क) श्रीलंका

ड) रशिया

(५) अनुनयाचे धोरण कोणी स्विकारले.

०१

अ) इंग्लंड

ब) जपान

क) अमेरिका

ड) रशिया

(६) युनोच्या सुरक्षा परिषदेत किती स्थायी सदस्य आहेत.

०१

अ) ५

ब) ३

क) ११

ड) १५

(७) शिमोनोसकीचा तह कोणत्या वर्षी झाला.

०१

अ) इ.स.१८९४

ब) इ.स.१८९५

क) इ.स.१८९२

ड) इ.स.१८९०

- (८) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे पहिले महासचिव कोण होते. ०१
 अ) बुट्रस घाली ब) ट्रिग्वे ली
 क) यू थॉट ड) कोफी अन्नान
- (९) दुसऱ्या महायुद्धाच्या काळात अमेरिकेचे अध्यक्ष कोणते होते. ०१
 अ) आयसेनहावर ब) स्टॅलिन
 क) अँटली ड) रुझवेल्ट
- (१०) १९४५ ला जपानी नेत्यांनी कोणत्या युद्धनौकेवर शरणागती पत्करली. ०१
 अ) ड्रेडनॉट ब) क्रुझर
 क) लॅम्पगार्ड ड) मिसूरी
- (११) पोटसडॅम परिषद कोणत्या देशात भरली होती. ०१
 अ) इराण ब) जर्मनी
 क) ऑस्ट्रिया ड) रशिया
- (१२) पहिल्या महायुद्ध काळात जर्मनीचा सम्राट कोण होता. ०१
 अ) विलीयम १ ला ब) बिस्मार्क
 क) विलीयम २ रा ड) फेडरीक ३ रा
- (१३) युनोच्या सुरक्षा समितीचा खालीलपैकी कोणता देश स्थायी सभासद नव्हता. ०१
 अ) फ्रान्स ब) जपान
 क) इंग्लंड ड) अमेरिका
- (१४) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे मुख्यालय कोठे आहे. ०१
 अ) द हेग ब) रोम
 क) न्यूयॉर्क ड) लंडन
- (१५) पहिले जागतिक महायुद्ध केंव्हा समाप्त झाले ०१
 अ) इ.स. १९१७ ब) इ.स. १९१८
 क) इ.स. १९१५ ड) इ.स. १९१६
- (१६) रशिया-जपान युद्धात कोण विजयी झाले. ०१
 अ) चीन ब) कोरिया
 क) रशिया ड) जपान

प्र.४ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) दास कॅपिटल ग्रंथाबद्दल माहिती लिहा. ४

ब) सुएझ पेच प्रसंगाचे वर्णन करा. ४

क) शितयुद्धाचे परिणाम सांगा. ४

ड) कार्लमार्क्सचा विरोध-विकास सिद्धांत स्पष्ट करा. ४

किंवा

इ) रशियन राज्यक्रांतीचे आर्थिक कारण सांगा. ४

फ) बर्लिन पेचप्रसंगाचे वर्णन करा. ४

ग) हुमन सिद्धांताबाबत सांगा. ४

ह) अमेरिकेच्या पहिल्या महायुद्धातील प्रवेशांचे परिणाम सांगा. ४

प्र.५ : राष्ट्रसंघाची रचना व उद्दिष्ट्ये सांगून कार्याचे सविस्तर वर्णन करा. १६

किंवा

१९२५ च्या लोकानो कराराचे महत्त्व विस्तृत स्वरूपात लिहा. १६

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-३ (सेमिस्टर-VI)

इतिहास विभाग (History of Modern World From 1920 to 1965 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परीक्षा - २०१८-१९)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : दुसऱ्या महायुद्धाची कारणे व परिणाम सविस्तर लिहा.

१६

किंवा

दुसऱ्या महायुद्धाच्या काळातील राजनैतिक परिषदांचे माहिती लिहा.

१६

प्र.२ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

(१) १ सप्टेंबर १९३९ रोजी पोलंडवर कोणी आक्रमण केले.

०१

अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी

क) हिटलर ड) लेनिन

(२) हिटलरने नाझी पक्षाची स्थापना यावर्षी केली.

०१

अ) १९३९ ब) १९२५

क) १९२० ड) १९१०

(३) रशियात नवीन आर्थिक धोरण कोणी सुरु केले.

०१

अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी

क) हिटलर ड) लेनिन

(४) व्हर्सायच्या तहाचा भंग कोणी केला.

०१

अ) लेनिन ब) मुसोलिनी

क) हिटलर ड) यापैकी नाही

(५) मुसोलिनी कोणत्या देशाचा होता.

०१

अ) जर्मनी ब) स्पेन

क) जपान ड) इटली

(६) काळा अंगरखा हा कोणत्या संघटनेचा पोशाख होता.

०१

अ) कम्युनिझम ब) समाजवाद

क) नाझीझ ड) मकम्युनिझम

(७) १९३५ मध्ये मुसोलिनीने कोणत्या प्रदेशावर आक्रमण केले.

०१

अ) स्पेन ब) अलबेनिया

क) अँबेसिनीया ड) रशिया

(८) रुम-बर्निंग-टोकियो या कराराची स्थापना केव्हा झाली.

०१

अ) इ.स. १९२५ ब) इ.स. १९३७

क) इ.स. १९३६ ड) इ.स. १९४८

(९) नाझी पक्षाची स्थापना कोणी केली.

०१

अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी

क) हिटलर ड) लेनिन

(१०) माझा संघर्ष हा ग्रंथ कोणी लिहिला.

०१

अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी

क) हिटलर ड) वूड्रो विल्सन

(११) त्रिमित्र करार कधी झाला.		०१
अ) इ.स.१९०४	ब) इ.स.१९०५	
क) इ.स.१९०२	ड) इ.स.१९००	
(१२) जागतिक आर्थिक मंदी केव्हा उद्भवली.		०१
अ) इ.स.१९२५	ब) इ.स.१९४८	
क) इ.स.१९२०	ड) इ.स.१९२९	
(१३) १९१७ च्या क्रांतीनंतर रशियात कोण अध्यक्ष झाला.		०१
अ) स्टलिंग	ब) मुसोलिनी	
क) हिटलर	ड) लेनिन	
(१४) रशिया-फ्रान्स करार कोणामूळे उदयाला आला.		०१
अ) स्टलिंग	ब) मुसोलिनी	
क) हिटलर	ड) लेनिन	
(१५) दुसरे महायुद्ध कोणी सुरु केले.		०१
अ) स्टलिंग	ब) मुसोलिनी	
क) लेनिन	ड) यापैकी नाही	
(१६) रोम-बर्लिन-टोकियो करारात हे राष्ट्र नव्हते.		०१
अ) रशिया	ब) जपान	
क) जर्मनी	ड) इटली	

प्र.४ :	खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	
	अ) राष्ट्रकुल परिषदेविषयी माहिती.	४
	ब) युरोपियन कॉमन मार्केटची उद्दिष्टे लिहा.	४
	क) बर्लिन समस्येची माहिती.	४
	ड) सुवेझ समस्ये विषयी माहिती.	४
	किंवा	
	इ) आयसेन हॉवर सिद्धांताचे जगावर झालेले परिणाम सांगा.	४
	फ) नारसेर विषयी माहिती.	४
	ग) आयसेन हॉवर सिद्धांत.	४
	ह) क्युबा समस्येची माहिती.	४
प्र.४ :	अमेरिका व रशिया महाशक्ती उदयाची कारणे व परिणाम लिहा.	१६
	किंवा	
	संयुक्त राष्ट्र संघटनेची स्थापना, रचना व उद्दिष्टे लिहा.	१६
प्र.५ :	खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
	अ) शीतयुद्धाची कार्यप्रणाली विशद करा.	४
	ब) ट्रूमन सिद्धांत.	४
	क) मार्शल योजना	४
	ड) शीत युद्धाची कारणे सांगा.	४
	किंवा	
	इ) आयसेनहावर सिद्धांताचे वर्णन करा.	४
	फ) सेंटो करार.	४
	ग) शीत युद्धाचे परिणाम.	४
	ह) नाटो करार विशद करा.	४

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
वि.ए. भाग-३ (सेमिस्टर-V)

इतिहास विभाग (History of Modern World From 1780 to 1920 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - २०२१-२२)

[Maximum Marks : 80

- सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.
- प्र.१ : नेपोलीयन बोनापार्टच्या अंतर्गत सुधारणा स्पष्ट करा. १६
किंवा
फ्रेंच राज्य क्रांती इ.स.१७८९ ची सविस्तर कारणे लिहा. १६
- प्र.२ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :
अ) बिस्मार्कच्या परराष्ट्र धोरणाची उद्दीष्टे सांगा. ४
ब) कैसर विलीयम दुसऱ्याच्या कार्यकाळातील जर्मनी-तुर्कस्थान संबंध स्पष्ट करा. ४
क) कैसर विलीयम दुसऱ्याच्या कार्यकाळातील इंग्लंड-जर्मनी संबंध स्पष्ट करा. ४
ड) इटलीच्या एकीकरणातील व्हिक्टर इमॅन्यूएल द्वितीयची भूमिका लिहा. ४
किंवा
इ) कुगर तार याबद्दल माहिती लिहा. ४
फ) इटलीच्या एकीकरणातील गॅरिबान्डीचे योगदान सांगा. ४
ग) इ.स.१८८७ रशिया-जर्मनी पूर्णसंरक्षणात्मक कराराबद्दल माहिती लिहा. ४
ह) इटलीमधील कार्बोनरी संघटने बद्दल माहिती लिहा. ४
- प्र.३ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :
(१) आर्चड्युक फ्रान्सीस फर्डिनेंड कोणत्या देशाचा राजपुत्र होता. ०१
अ) रशिया ब) सर्बिया
क) आस्ट्रीया ड) जर्मनी
(२) पहिले जागतिक महायुद्ध केंव्हा समाप्त झाले ०१
अ) इ.स.१९१७ ब) इ.स.१९१८
क) इ.स.१९१५ ड) इ.स.१९१६
(३) प्रथम महायुद्धाच्या समाप्तीनंतर जर्मन सम्राट विलीयम दुसरा याने कुठे आश्रय घेतला. ०१
अ) फ्रान्स ब) हॉलंड
क) अमेरिका ड) रशिया
(४) पहिल्या महायुद्ध काळात जर्मनीचा सम्राट कोण होता. ०१
अ) विलीयम १ ला ब) बिस्मार्क
क) विलीयम २ रा ड) फेडरीक ३ रा
(५) सुप्रसिद्ध १४ तत्वाची घोषणा कोणी केली. ०१
अ) फ्रँकलीन रुझवेल्ट ब) जॉन केनडी
क) वूड्रो विल्सन ड) ट्रूमन
(६) पहिल्या महायुद्ध काळात अमेरिकेचे राष्ट्रअध्यक्ष कोण होते. ०१
अ) फ्रँकलीन रुझवेल्ट ब) थिओडोर रुझवेल्ट
क) वूड्रो विल्सन ड) ट्रूमन
(७) जपान मध्ये मेईजी क्रांती कधी झाली. ०१
अ) इ.स.१८७० ब) इ.स.१८७२
क) इ.स.१८६५ ड) इ.स.१८६८

- (८) शिमोनोसकीचा तह कोणत्या दोन देशामध्ये झाला. ०१
 अ) रशिया-चीन व) जपान-इंग्लंड
 क) जपान-चीन ड) जपान-रशिया
- (९) शिमोनोसकीचा तह कोणत्या वर्षी झाला. ०१
 अ) इ.स. १८९४ व) इ.स. १८९५
 क) इ.स. १८९२ ड) इ.स. १८९०
- (१०) रशिया-जपान युद्धात कोण विजयी झाले. ०१
 अ) चीन व) कोरिया
 क) रशिया ड) जपान
- (११) उगवत्या सुर्याचा देश कोणाला म्हणातात ०१
 अ) भारत व) जपान
 क) श्रीलंका ड) रशिया
- (१२) इंग्लंड-जपान मैत्री करार कोणत्या वर्षी झाला. ०१
 अ) इ.स. १९०४ व) इ.स. १९०६
 क) इ.स. १९०२ ड) इ.स. १९०३
- (१३) त्रिमित्र करार कधी झाला. ०१
 अ) इ.स. १९०४ व) इ.स. १९०५
 क) इ.स. १९०२ ड) इ.स. १९००
- (१४) इंग्लंड-फ्रान्समध्ये मैत्रीचे संबंध कधी प्रस्थापित झाले. ०१
 अ) इ.स. १८९४ व) इ.स. १८९६
 क) इ.स. १८९२ ड) इ.स. १८९०
- (१५) त्रिमित्र करार कधी झाला. ०१
 अ) इ.स. १९०४ व) इ.स. १९०५
 क) इ.स. १९०२ ड) इ.स. १९००
- (१६) रशिया-जपान यांच्यात युद्ध समाप्तीनंतर कोणता तह झाला. ०१
 अ) पोटस्माउथचा तह व) मारकोचा तह
 क) लंडनचा तह ड) पॅरिसचा तह

प्र.४ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) रशियन राज्यक्रांतीचे आर्थिक कारण सांगा. ४
 ब) सुएझ पेच प्रसंगाचे वर्णन करा. ४
 क) लुसिटानिया प्रकरण या विषयी माहिती सांगा. ४
 ड) अमेरिकेच्या पहिल्या महायुद्धातील प्रवेशांचे परिणाम सांगा. ४
 किंवा
 इ) दास कॅपिटल ग्रंथाबद्दल माहिती लिहा. ४
 फ) कार्लमार्क्सचा विरोध-विकास सिद्धांत स्पष्ट करा. ४
 ग) हुमन सिद्धांताबाबत सांगा. ४
 ह) अमेरिकेच्या पहिल्या महायुद्धातील प्रवेशांचे कारण सांगा. ४

प्र.५ : व्हर्सायच्या तहाचे टिकात्मक परिक्षण करा.

- किंवा
 राष्ट्रसंघाची रचना व उद्दिष्टे सांगून कार्याचे वर्णन करा. १६

दि बेरार जनरल एज्युकेशन सोसायटी द्वारासंचालित
सीताबाई कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अकोला
बि.ए. भाग-३ (सेमिस्टर-VI)

इतिहास विभाग (History of Modern World From 1920 to 1965 A.D.)

Time : Three Hours]

(सराव परिक्षा - २०२१-२२)

[Maximum Marks : 80

सुचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) दिर्घोत्तरी आणि लघूत्तरी प्रश्नांची उत्तरे अनुक्रमे ८०० आणि २०० शब्दांपर्यंत अपेक्षित आहेत.

प्र.१ : खालील प्रश्नांची उत्तरे योग्य पर्यायातून निवडा :

(१) १९१७ च्या क्रांतीनंतर रशियात कोण अध्येक्ष झाला.

०१

- अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी
क) हिटलर ड) लेनिन

(२) रशिया-फ्रान्स करार कोणामूळे उदयाला आला.

०१

- अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी
क) हिटलर ड) लेनिन

(३) दुसरे महायुद्ध कोणी सुरु केले.

०१

- अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी
क) लेनिन ड) यापैकी नाही

(४) रोम-बर्लिन-टोकियो करारात हे राष्ट्र नव्हते.

०१

- अ) रशिया ब) जपान
क) जर्मनी ड) इटली

(५) १ सप्टेंबर १९३९ रोजी पोलंडवर कोणी आक्रमण केले.

०१

- अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी
क) हिटलर ड) लेनिन

(६) हिटलरने नाझी पक्षाची स्थापना यावर्षी केली.

०१

- अ) १९३९ ब) १९२५
क) १९२० ड) १९१०

(७) रशियात नवीन आर्थिक धोरण कोणी सुरु केले.

०१

- अ) स्टलिंग ब) मुसोलिनी
क) हिटलर ड) लेनिन

(८) व्हर्सायच्या तहाचा भंग कोणी केला.

०१

- अ) लेनिन ब) मुसोलिनी
क) हिटलर ड) यापैकी नाही

(९) मुसोलिनी कोणत्या देशाचा होता.

०१

- अ) जर्मनी ब) स्पेन
क) जपान ड) इटली

(१०) काळा अंगरखा हा कोणत्या संघटनेचा पोशाख होता.

०१

- अ) कम्युनिझम ब) समाजवाद
क) नाझीझ ड) मकम्युनिझम

(११) १९३५ मध्ये मुसोलिनीने कोणत्या प्रदेशावर आक्रमण केले.

०१

- अ) स्पेन ब) अलबेनिया
क) अँव्हेसिनीया ड) रशिया

(१२) रुम-बर्निंग-टोकियो या कराराची स्थापना केव्हा झाली.

०१

- अ) इ.स. १९२५ ब) इ.स. १९३७
क) इ.स. १९३६ ड) इ.स. १९४८

(१३) नाझी पक्षाची स्थापना कोणी केली.	०१
अ) स्टलिंग	व) मुसोलिनी
क) हिटलर	ड) लेनिन
(१४) माझा संघर्ष हा ग्रंथ कोणी लिहिला.	०१
अ) स्टलिंग	व) मुसोलिनी
क) हिटलर	ड) वूड्रो विल्सन
(१५) त्रिमित्र करार कधी झाला.	०१
अ) इ.स.१९०४	व) इ.स.१९०५
क) इ.स.१९०२	ड) इ.स.१९००
(१६) जागतिक आर्थिक मंदी केव्हा उद्भवली.	०१
अ) इ.स.१९२५	व) इ.स.१९४८
क) इ.स.१९२०	ड) इ.स.१९२९
प्र.२ : संयुक्त राष्ट्र संघटनेची स्थापना, रचना व उद्दिष्टे लिहा.	१६
किंवा	
अमेरिका व रशिया महाशक्ती उदयाची कारणे व परिणाम लिहा.	१६
प्र.३ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :	
अ) नाटो करार विशद करा.	४
ब) शीत युद्धाचे परिणाम.	४
क) मार्शल योजना	४
ड) शीत युद्धाची कारणे सांगा.	४
किंवा	
इ) ट्रुमन सिद्धांत.	४
फ) सेंटो करार.	४
ग) ट्रुमन सिद्धांत.	४
ह) शीतयुद्धाची कार्यप्रणाली विशद करा.	४
प्र.४ : खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	
अ) आयसेन हॉवर सिद्धांत.	४
ब) क्युबा समस्येची माहिती.	४
क) बर्लिन समस्येची माहिती.	४
ड) सुवेझ समस्ये विषयी माहिती.	४
किंवा	
इ) आयसेन हॉवर सिद्धांताचे जगावर झालेले परिणाम सांगा.	४
फ) नासेर विषयी माहिती.	४
ग) राष्ट्रकुल परिषदेविषयी माहिती.	४
ह) युरोपियन कॉमन मार्केटची उद्दिष्टे लिहा.	४
प्र.५ : दुसऱ्या महायुद्धाच्या काळातील राजनैतिक परिषदांचे सविस्तर वर्णन करा.	१६
किंवा	
दुसऱ्या महायुद्धाची कारणे व परिणाम सविस्तर लिहा.	१६